

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo:

Ljubljana, Prešernova ul. št. 54. Telef. št. 35.

Podružnici:

Maribor, Barvarska ul. 1. Celje, Aleksandrova c.

Račun pri poštn. čerkov. zavodu št. 11.812.

Plačila ob 4 zjutraj.
Stane mesečno 20.— Din
za inozemstvo 30.—
neobvezno
Oglasi po tarifu.
Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/7.
Telefon št. 72.

Ljubljana, 29. marca.
Opozicija s svojim današnjim predlogom, naj se razprava o budžetu odloži, poprej pa izpelje verifikacijsko debato, ni bila srečna. Že tri mesece se vsak dan govori o prihodu Radičevih poslancev. Pred par tedni so predložili samo 20 poblastil, ki so bila glado rešena. Zakaj jih tedaj niso predložili 60? Iz te usodne napake izvira vse, kar je te dni sledilo.
Dne 29. marca, t. j. dva dni pred ex lexom je naenkrat verifikacija mandatov gosp. Radičev postala izredno tajna. Mi pravimo in smo gotovi, da tako sodi vsa pametna javnost, da če so gg. radičevci čakali z vstopom v skupščino od 19. marca 1923, lahko tudi čakajo še dva dni, da se uporabi ta čas, da se spravi pod streho budžet in državi prihrani strahovit potres. Nič se verifikaciji radičevskih mandatov ne protivi, nasprotno, vsak patrijot se raduje njihovega vstopa v Narodno skupščino in vrisege na kraljino in državno edinstvo. A izbrati trenutek, ko je poslednji čas, da se reši budžet, to je demonstracija, ki je vse prej nego umestna.

Izd današnjega glasovanja kaže, da ima vlada zadostno večino za budžet. Opozicija z obstrukcijo lahko zapre budžet do 31. t. m., a zdi se nam, da se za tak razdiralni čin morda vneti radičevci in klerikalci, prijatelji gosp. Davidoviča pa ne. Vrh tega stoji, da bodo radičevci toliko prej verificirani, čim prej bo pod streho budžet.

Proti vladi so glasovali Nemci in večina džemijeta. To nas napolnjuje z zadovoljstvom. Nacionalni značaj, ki ga je dobila vlada z vstopom gosp. Pribičeviča, smrdi tej gospodi tako, kakor cerkveno kadilo zlim duhomom. Nasiljevanja od strani tujih drobec v naši državi mora biti konec. Da so Nemci za svojo nezaupnico novi vladni svetniki v Sloveniji, je pač dokaz, da je nemška politika v rokah one struje, ki ne vodi v Nemčijo, ki hoče provocirati in ne mirnih Nemcev, ki vejo, da je bilo Nemštvo v vojni poraženo in da narodna država ima ob sebi umljivo klenost, da na vseh poljih podpira in versira državni narod. Džemijetsko glasovanje nas istotako prav veseli, ker je s tem potrjeno stališče gosp. Pribičeviča, da se turško gospodo sicer vabi, da glasuje z vlado, a se ji ne da to ne da nič kakor zagotovilo, da tako glasovanje za bodoče ne bo škodovalo.

Medtem se položaj v demokratski stranki čisti. Vedno širši krogi priznajo, da je bila pravilna gesta prečankih demokratov, ki so gordijski volte presekali ne en dan prepozno pa tudi ne en dan prekmalu. S pomilovanjem čitamo «Slovenčevce» psolve o uskokih, kajti mi smo prepričani, da je večina demokratske stranke v državi proti vsaki vladni formaciji, ki bi ji kumovala gg. Radič in Korošec, da da je v stvari istega mnenja tudi večina demokratskega kluba. Izkazalo se bo, da so «uskoki» rešili JDS, za državo pa storili v odločilnem hipu korak, ki sprečuje, da se začne izgubati navzdol po strmini v razpad.

Popolnoma hladne nas pušča vpitje o «korupcijski vladi». Naši prijatelji, ki so postali ministri, so možje, neumadeževani značaji, ki jim mirno skupamo, da bodo krepka kontrola tudi izven svojih resortov. Ako pa se bodo pojavili znaki korupcije pri radičevih, jo bodo z nami in vso javnostjo pobijali kakor steklega psa. Gosp. Korošec je vodil politiko tako nerodno, da smo jadrani naravnost v nov homogeni radikalni režim, ki bi mogel biti zavetišče novih zlorab. Z dejanji dokazi na dan pa boste vedno našli demokrate tam, kjer se strelja korupcioniste.

Bojišče se čisti. V Sloveniji se križarjstva dve fronti. Ena, ki pod dravnopravnimi gesli z demagogijo lovi nezavedneže, druga, ki v teh geslih kliče zapreko, ki Slovencev jemlje priložnost v državi. 21 tigrov - avtonomistov, 2 radičevca, 1 Nemeec — na to čisto je leta 1923. stavila Slovenija. Danes jo glava boli.

DVA NOVA POSLANIKA V BUDIMPEŠTI.
Budimpešta, 29. marca. h. Novo imenovani francoski poslanik De Carbonel a novo imenovani italijanski poslanik Prof Dorini di Monza sta prispela danes iz Pariza. Italijanski poslanik je izjavil pri svojem prihodu novinarjem, da bo Mačarska našla v njem najboljšega prijatelja.

Rešimo sokolski Tabor!

Borba za budžet

VLADA JE ODLOČENA JO PRIVESTI DO KRAJA. — SEJA BO TRAJAJA TUDI DANES. — SKRAJNI IZHOD RAZPUŠT PARLAMENTA.

Beograd, 29. marca. p. Vlada je odločena sprovesti proračun ter je prepričana da v opoziciji ne bodo prevladali razdiralni elementi, ki hočejo za vsako ceno onemogočiti sprejetje budžeta s tem državo postaviti v največjo stisko. Današnja seja parlamenta naj zato traja tako dolgo, da bodo sprejeti proračuni vseh resortov, to je torej še socialne politike, agrarne reforme in izenačenja zakonov. Računa se, da bo trajala seja nepretrgoma celo noč in tudi še jutri, v nedeljo. Finančni zakon naj pride v ponedeljek na dnevni red s spremembami, ki jih je vlada vsled pogojev, stavljenih od demokratov v načelu sprejela, ki pa morajo biti še stilizirani.

Med temi spremembami jih je nekaj, ki se tičejo Slovenije in ki so posebne važnosti za tamkajšnje razmere. Med drugim je popolna odprava kuluka in nekatero davčne olajšave ter razna poblastila ministrom.
Vlada je prepričana, da bo proračun že do dne 1. aprila sprejet, je pa odločena voditi borbo zanj tudi preko tega termina ter se ne bo uplašila kratkega ex lex stanja. Poskrbljeno je, da s 1.

Opozicija obstruira budžet

ZVEČER JE OPOZICIJA PREŠLA V OBSTRUKCIJO. — NOČNA SEJA NARODNE SKUPŠČINE. — KLERIKALNE OVACIJE POSL. PUC-LJU. — SPREJETJE PRORACUNA ZASIGURANO.

Poročilo o dopoldanski seji je na 2. strani.

Beograd, 29. marca. p. Popoldne je opozicija pričela obstruirati proračun. Po uvodnih poslovnih polemikah med posl. Dukancem in podpredsednikom Bakšcem se je pričela razprava o ministrstvu za socialno politiko. Šefi opozicije so proglasili, da niso več vezani na svoječasni dogovor glede proračunske debate in tako se je priglasilo veliko število opozicijskih govornikov. Prvi je govoril posl. Gostinčar (kler.) nad podrugro uro o vsem mogočem in nemogočem, nato minist. Mulabdić, soc. Divac, Milković, Agatonović, Peleć (?), ki je o polnoči zahteval, da se seja zaključi. V dvorani vlada hrup in nemir. Prijavljeneh je še 16 govornikov, ki jih pa nihče ne posluša. Le nastop posl. Pucelja, ki je dobil po polnoči besedo, vzbudi precej pozornosti, ker se zberejo okrog njega klerikalci, ki živahno pritrjujejo njegovim napadom. Pucelj govori v svojem domačem dijalektu in ga zato skoraj nihče ne razume. Demokrati ga prekinjajo z ironičnimi medklici: «Klerikalne ovacije za Pucelja! Živel zavzniki!» Nato govorijo Brodar, Kogovnik, Skulj, Zebot, Nemanič, Behmen, Vesenjaj, Blaško Rajič, Ajanović — same modrosti. Nemir je splo-

šen, hrup se razlega po hodnikih...
Beograd, 30. marca. p. Ob 2. zjutraj seja traja. Priglasenih je še 28 poslancev. Od časa do časa prihaja do malih incidentov. Zbornica pa je po večini prazna. Poslanci spijo po klubih in sedijo v restavraciji. Pašić je bil do 1. v zbornici.

Ob 3. zjutraj. Seja traja brez incidenta. Sedaj govori dr. Behmen (musliman). Šefi posebnih grup so odšli. Vladina večina si je razdelila «službo». V zbornici je le malo poslancev. Računa se, da bo seja trajala do 10. dopoldne.

ZASTOJ V VERIFIKACIJSKEM ODBORU.

Beograd, 29. marca. p. Danes popoldne ob 16. je bila otvorjena seja verifikacijskega odbora, ki je potekla v objasnjevanju naziranj med člani opozicije in vladne večine. Demokratski samostojni klub, ki je izstopil iz demokratske stranke, je poslal akt, v katerem zahteva svojega zastopnika v verifikacijskem odboru, in sicer naj bi prišel na to mesto prof. Reisner. Na seji ni bilo sklenjeno nič pozitivnega. Seja se je vršila v znaku obstrukcije. Prihodnja seja bo v ponedeljek ob 16. popoldne.

Položaj v starem demokratskem klubu

Beograd, 29. marca. p. Današnji dogodki v skupščini so še pojačali dvome, ki se že od početka javljajo v starem demokratskem klubu glede pravilnosti Davidovičeve taktike. Mnogi poslanci že sedaj odkrito izjavljajo, da je Pribičevičeva taktika pravilna in množijo se napovedi, da se bo v kratkem večja grupa poslancev priključila njegovemu klubu. Samostojni demokratski klub dobiva iz vseh krajev brzojavke demokratskih organizacij, ki izjavljajo solidarnost s Svetozarjem Pribičevičem in njegovimi prijatelji.

NOVI VELIKI ŽUPANI.

Beograd, 29. marca. p. Pričetkom prihodnjega tedna se izvrši imenovanje 5 novih velikih županov. Med dr. bo ime novan za Ljubljano dr. Vilko Baltič, za Zagreb pa najbrž banksi svetnik dr. Zoričić.

NAŠ UVOZ V TRETJEM TROMESEČJU 1923.

Beograd, 29. marca. r. Uvozni podatki za tretje tromesečje 1923. so uredni. Uvoz v tej dobi je znašal okrog 285.000 ton blaga v vrednosti 2,339,562. 507 Din, dočim je v drugem tromesečju znašal le okrog 1,886,800,000 Din. Skupaj je naš uvoz znašal v prvih 9 mesecih 1923. okroglo 6,135,800,000 Din, a izvoz okroglo 5,501,900,000 Din. Vendar se je izvoz kasneje povečal in je znašal za celo l. 1923. okroglo 8,048,800,000 Din, tako da je s precejšnjo sigurnostjo računati, da je bila naša zunanja trgovina v l. 1923. aktivna.

TRAMVAJSKA STAVKA V LONDONU.

London, 29. marca. j. Včeraj so se zedinili uslužbenci omnibusov in cestne železnice z vodstvom obratov glede nove ureditve mezd. Pogajanja se nadaljujejo. Kakor izgleda, bodo imela uspeh, tako da je v terek računati z zopetno vzpostavitev normalnega prometa.

EKSPEDICIJA NA GAVRIZANKAR.

London, 29. marca. s. Kakor poročajo iz Darshillings, je pod vodstvom generala Brucea pričela tretja angleška ekspedicija na Mount Everest.

Minister Popović za naše železničarje

PRED REŠITVIJO PREVEDB IN PREDUJMA.

Beograd, 29. marca. p. Minister saobračaja dr. Svetislav Popović je nočoj izjavil Vašem dopisniku: Naši železničarji iz Slovenije so me brzojavno obvestili o težkem položaju, v katerem se nahajajo. Reči moram, da so njihove pritožbe upravičene. Zato sem brzojavno povabil njihove zastopnike, naj pridejo k meni. Odločen sem, da jim pomagam. Izjavljam, da sem že izdelal predlog za posebno poblastilo, ki naj pride v finančni zakon ter mi da možnost, da takoj pristopimo prevedbi vseh železničarjev po novem zakonu. Prepričan sem, da mi min. svet tega predloga ne bo odbil. Rav notako bom odločno zahteval, da se bivšim južnim železničarjem nakažejo predjudni, kakor njihovim ostalim tovarišem. Ta predlog pride prihodnje dni v ministrski svet.
Upam, da bomo celo pereče vprašanje uredili v zadovoljstvo železničarjev in v korist državnih prometnih interesov.

Pred obnovitvijo telefonske zveze z Italijo

DELO BEOGRAJSKE KOMISIJE. — TELEFONSKE PRISTOJBINE.

Beograd 29. marca. p. Danes se je vršila seja tretje sekcije naše in italijanske delegacije, ki se bavi z brzojavnimi in telefonskimi zvezami med Jugoslavijo in Italijo. V podkomisiji izvedencev izdelane konvencije, ki obsegajo devet členov, so bile izročene plenumu sekcije. Določeno je, da se obdrže vse brzojavne in telefonske zveze, ki že obstoje med nami in Italijo, in se obe vladi obvezujeta, da jih bosta vzdrževali v dobrem stanju. Vzpostavi se pred vsem linija Reka - Zagreb in Reka - Senj. — Dalje se čimprej vzpostavi brzojavna zveza med Reko in Beogradom in lokalne linije med Zadrom in okolico. Kablo, ki vežejo Pulj s Šibenikom, se odstrani, a material se porabi za vzpostavo zveze med Splitom in na nasprotni strani ležečim italijanskim pristaniščem.
Posebna pažnja se posveti telefonskemu prometu.
Italija se obveže čim prej vzpostaviti zvezo z Ljubljano.
Za tem je seja določila pristojbine trinitutnih razgovorov. Tako znaša pristojbina na progri Benetke-Beograd 3.80, Gorica - Trst - Beograd 2.70, Videm-Beograd 3. Trst-Ljubljana 1.40 in Trst-Zagreb 2.20 zlatih frankov. Odrjeja se tudi telefonska zveza med Reko in okolico, ki se bo pred vsem vršila z Bakrom, Sušakom in Kraljevcu, za kar znaša pristojbina 0.20 zlatega franka. Sekcija se je nato obširno bavila s tranzitnimi brzojavnkami.

Pogrebposlanika Tusarja

Program nove francoske vlade

Praga, 29. marca. j. Danes so bili pokopani zemski ostaniki umrlega berlinskega poslanika Tusarja, ki ga listi slave kot ustanovitelja češke samostojnosti. Dostop h katafalku je bil ljudstvu dovoljen ob 1. popoldne. V morju vencev je ležala krsta. Dragocene vence so položili predsednik republike, vlada, nemški državni predsednik Ebert, berlinska vlada, praški nemški in avstrijski poslanik, diplomatski zbor itd. Ob 8. so pričele pogrebne svečanosti. — Ob krsti je govoril minister Malypetz v imenu vlade, v imenu socialno-demokratske stranke minister Bechyně. Istočasno je imel v veliki dvorani žalni govor senator Soukup.
Ko so dvignili krsto, so delavski zbori zapeli pesem dela. Legionarji in delavske telovadne organizacije so spremljale krsto. Za rodbino so sledili krsti v imenu predsednika republike zunanji minister dr. Beneš, deputacije diplomatskega zbora, poslanci, senatorji, odbor socialno-demokratske stranke, zastopniki armade in drugih oblasti ter drugih korporacij. Na čelu spreveda je jezdila častna četa praške varnostne straže. Sprevod se je premikal preko Přikopov na Vaclavski trg, kjer so pevska društva zapela narodno himno. Nato je krenil sprevod proti krematoriju na Olšanih, kjer je vzel zadnjo slovo minister dr. Habermann.

VAKANCA V BERLINSKEM POSLANIŠTVU.

Praga, 29. marca. j. «Lidove Noviny» poročajo, da berlinsko poslaniško mesto ne bo zasedeno prej, predno se v Nemčiji ne izvedejo volitve v državni zbor.

ZAČETEK ŽIŽKOVE PROSLAVE.

Praga, 29. marca. j. Danes je pričelo spominsko slavlje ob priliki 500 letnice rojstva vodje Husitov Žižke. Slavnosti se je udeležila češkoslovaška armada, prisostvovali pa so tudi predsednik dr. Masaryk ter zunanji in vojni minister.

Zeigner obsojen na tri leta

Leipzig, 29. marca. s. Bivši saški ministrski predsednik dr. Zeigner je bil danes vsled uradnih poneverb in zlorabe uradne oblasti obsojen na 3 leta zopora in triletno izgubo časti. Njegov pomagač Moebino je bil vsled istih zločinov obsojen na 2 leti zopora in izgubo časti. Preiskovalni zapor se obema vsteje.

Poplave

Budimpešta, 29. marca. h. Donava je v treh dneh za 8.5 m narastla. Več krajev ob reki je pod vodo.

Budimpešta, 29. marca. j. Poplave v okolici Tise so vedno bolj grozeče. Voda stalno narasta.

Draždane, 29. marca. s. Vsled naglega tavanja snega so vse reke silno narasle. Stvarna škoda je občutna. Laba je narasla za 8 m.

Madrid, 29. marca. s. Okolice Toleda in Badesosa je poplavljen. Promet je na več železniških progah prekinjen. Tudi v Andaluziji so reke prestopile bregove in poplavlile okolice Seville. Škoda je ogromna.

KUPUJTE OLIMPIJSKE SRECKE

in koristite fonda za udeležbo naših sportnikov na svetovni olimpijadi v Parizu.

Burni prizori v parlamentu

PRVI PORAZ OPOZICIJE. — RADIČEVCI V PARLAMENTU. — ZELO HRUPNI PRIZORI — PRORAČUNSKA DEBATA SE NADALJUJE. —

Beograd, 29. marca. Ker je nova vlada sestavljena, je narod. skupščina danes nadaljevala svoje delo. Za sejo je spričo novo nastalega položaja vladal tako v javnosti kakor tudi v političnih krogih največji interes. Občinstvo je že davno pred sejo napolnilo vse galerije, diplomatske lože so bile natrpane. Opozicija je napovedala obstrukcijo ter razširjala vesti, da bo podržala vlado. V to svrhu je hotela porabiti vprašanje verifikacije, češ da mora verifikacija priti pred proračunom na dnevni red. Vlada in opozicija sta zbrali vse svoje moči.

Pričetek seje, ki je bila napovedana za pol 9. uro se je zavlekel do četrta na 10. Opozicija je izvršila novo razdelitev prostorov ter je okupirala celo levo zbornico. Ko so vstopili novi demokratiški ministri so dvignili klerikalci in del muslimanov huronski krik. Davidovičevci so molčali in videlo se je, da se mnogi izmed njih počutijo v družbi klerikalcev in ostalih federalistov jako neugodno. Radičevci spet niso bili v zbornici. Čakali so zunaj, dokler ni bil prečitan kraljevski ukaz, češ da se jih ne tiče, kaj pravi jugoslovanski kralj. Ta nebrdana demonstracija je povzročila burne prizore. Ko so namreč radičevci pod vodstvom posl. Mačka in Predavca, njih 65 po številu, prišli v dvorano ter so jih klerikalci pozdravili z velikim vriščem, je to izzvalo v vrstah koalicije živahen odpor. Truš je tako naraščal, da je moral predsednik prekiniti sejo.

Ob otvoritvi seje je predsednik naznačil, da je minister soc. politike predložil zakon o organizaciji državne statistike. Prečitane so bile nadalje nekatere peticije iz Slovenije in sicer od Udruženja jugosl. železničarjev glede ratifikacije rimskega sporazuma, peticija društva «Naše srce» glede povišanja kredita za zaščito dece. Društva upokojencev zaradi povišanja pokojnine ter protest Društva hišnih posestnikov proti podaljšanju stanovanjskega zakona.

Nato sta bila prečitana kraljeva ukaza o raztežitvi homogene radikalne vlade ter o imenovanju nove koalicijske vlade.

UVERTURA OPOZICIJE.

Čitanju kraljevega ukaza je sledil zgoraj popisani prihod 65 radičevskih poslancev. Hrušč in truš v zbornici je trajal skoraj deset minut in predsednik je moral sejo prekiniti. Opozicija je bila tem besnejša, ker se je takoj videlo, da je v znatni manjšini.

POSLOVNIŠKA DEBATA.

Ko je predsednik sejo zopet otvoril, se je javil zemljoradnič Lazič, češ da bi se danes ne smelo razpravljati o budžetu, temveč bi zbornica morala šele skleniti, da se proračunska debata nadaljuje. Govornik je mnenja, da se naj predvsem izvrši verifikacija radičevskih mandatov. Klerikalci in Nemci živahno sklamirajo Laziča. Predsednik je Lazičev protest in predlog odklonil, kar je izzvalo nov hrup. Javil se je nato posl. Pešič (Davidovičevci), ki je predlagal glasovanje o tem, ali naj se vzame odgovor predsednika na znanje ali pa naj se usvoji Lazičev predlog. Medtem je bil prevzel predsedstvo podpredsednik Dragović. Opozicija je kričala: Glasujmo! Mi imamo večino in podpred. Dragović je res odredil glasovanje. Nastala je splošna zmešnjava. Poslanci so vstajali in zopet sedali, kričali in se prepirali, zavladal je največji nered. Da se ugotovi število za in proti oddanih glasov je podpredsednik Dragović odredil poimensko glasovanje. Tajnik, ki je čital imena, je seveda izpustil one radičevce, katerih mandati še niso verificirani, ker po poslovniku pridonejo poslanske pravice in dolžnosti šele po položnih prisegi. Opozicija je burno protestirala ter zahtevala da glasujejo vsi radičevci. Zbornica se je zopet spremenila v divji zbor prepričanih se, kričečih in razgrajajočih poslancev.

SEJA V DRUGIČ PREKINJENA.

Podpredsedniku Dragoviću ni preostalo ničesar drugega, nego da je glasovanje ustavil ter sejo zopet prekinil.

Ob 10.20 je podpredsednik Bakič znova otvoril sejo. Razvila se je ostra poslovniška debata o tem, ali imajo radičevski poslanci, ki še niso verificirani in še niso prisegli se pravo glasovanja ali ne. Posl. Pešič se je skliceval na določbo poslovnika, da ima poslanec takoj po izročitvi poverilnic pravo glasovanja, poslanec dr. Lukinič je dokazal, da velja ta določba le za konstituiranje Narodne skupščine, sicer so pa vsa poslanska prava odvisna od verifikacije in prisega.

NOVA POSLOVNIŠKA DEBATA.

Po razglasitvi rezultata glasovanja se je obnovila poslovniška debata o tem ali imajo neverificirani poslanci pravico glasovati ali ne. Predsednik Jovanović operativno prekinjen z burnimi medklici: Kaj je s prisego? je zavračal argumente opozicije. Izjavil je, da postopa strogo po zakonu in poslovniku. Ves spor v verifikaciji radičevskih mandatov dokazuje v ostalem, da je opozicija z njim istega mnenja. Kajti ako bi bila prepričana, da imajo neverificirani poslanci pravico glasovanja, bi ne zahtevala, da se verifikacija takoj, še pred končano budžetsko razpravo izvrši. Radičevci sami morajo priznati, da je bilo tudi v hrvatskem saboru tako. Argumenti predsednika so očividno delovali in skupščina se je poravnala.

PRVI PORAZ OPOZICIJE.

Na to se je vršilo ob veliki napetosti poimensko glasovanje. Oddanih je bilo 239 glasov ter je večina s 127 glasovi odobrila naziranje predsednika ter tudi to, da se takoj nadaljuje proračunske razprave. Proti je glasovala celokupna opozicija ki je dobila 112 glasov.

«NEMSKO MASČEVANJE».

Glasovanje Nemcev so demokrati iz koalicijske grupe spremljali z ironičnimi klici: Nemsko masčevanje! Znano je, da so Nemci prešli v opozicijo pred vsem radi slovenskih demokratov, ki so stavili kot pogoj, da mora v bodoče prenehati vsaka politika koncesij na škodo nacionalnega življa.

NADALJEVANJE PRORAČUNSKA RAZPRAVE.

Skupščina je nato ob pol 1. uri prešla na dnevni red ter je po kratki debati odobrila proračun ministrstva šum in rud. Nato se je vrnila razprava o ministrstvu trgovine in industrije, katerega proračun je bil od večine odobren.

Radičevci so takoj po poslovnem glasovanju z izjavami, da so jih stvarno delo ne tiče, demonstrativno zapustili dvorano. Na klice «Z Bogom!» so odgovorjali: «Ne, ne. Mi ostanemo tu!» Seja je bila nato zaključena in prihodnja odreja za 4. uro popoldne.

Nemci v opoziciji

Nemci so hoteli zajahati konjiča visoke politike. Naenkrat so dognali, da bi število tako stoji, da bi moglo osem glasov igrati veliko ulogo. In ta hip so se Nemci spomnili, da niso oženjeni z radikalci in so začeli nastavljati revolverje.

Vojvodinski Nemci niso bili tako hudi kakor naši ožji sodeželani iz Podravja. Oni so oddili nemško politiko pod geslom: dajte, ali pa gremo z gg. Korošcem in Radičem. Gosp. Schauer je pripravil celo vrsto postulatov za svoje bojne Nemce. Med drugim je zahteval, naj se celjskim Nemcem vrne bivši «Deutsches Haus».

Je nekaj neverjetnega, kako je pozabljenost razvit čut pri Nemcih. Ali ni pametnih ljudi med njimi, ki vidijo, da so gotove stvari nemogoče. Nemci niso del državnega naroda. Oni so paš naši enakopravni državljani, a njih stališče v državi se ne da s stališčem državnega naroda niti primerjati. Oni vrhu tega niso manjšina v mrt. borski oblasti, ampak raztreseno živeli posamezniki (diaspora).

Po tem bi morali uravnati svoje ponašanje. Nemškutarska hujškarija zlasti v Pohorju je taka, da smo je sili preko grla. Vsako politično udeleževanje Nemcev in njih agitatorjev med nezrelimi deli našega naroda je za nas provokacija, ki bo padla na one nazaj, kateri jo uprizarjajo.

Gosp. Kraft je pri gosp. Pašiču posebno poudarjal, da mu demokratija v Sloveniji grene življenje in da radi njih Nemci ne morejo glasovati za vlado. Čim pa je izvedel, da se pripravljala vladna koalicija radikalov in demokratov, je nemški klub sklenil, da take vlade ne podpira. Tu so se naše želje srečale, kajti stranka gosp. Pribečevića je uprav isto želela in stavljala za pogoj: nemški veto v Jugoslaviji smo morali izbrisati. Ako ne bi bilo nič drugega, kar smo slovenski demokratije izposlovali, moremo z mirno vestjo čakati sodbe pametnih in tistih ljudi.

Nemce opraviljuje nekoliko, da so jim radikali preveč pomagali, zdaj pa, da jih je opozicijski blok skušal z objubami pritegniti. Ponujal jim je ustanovitve nekakega «Landsmanministeriuma». Ko smo o tem šli, nismo imeli nobenih pomislekov več, kam imamo kreniti. Nemci kot politični faktor v Jugoslaviji se morajo enkrat za vselej izločiti. Ni vlada ni opozicija jih iskati ne smeta, sicer gospodi zraste greben.

Med žalujočimi ostalimi sta tudi gg. Kraft in Schauer. Mnenja smo, da bo to iztreznilo vsaj en del Nemcev mariborske oblasti in da uvidijo, da so lok prenapenjali. Mi ne prenesemo več ekspanzije Nemcev in njihovih groženj za občinske volitve. Treba bo iti nazaj v ulogo diaspore, ki mora respektirati razpoložljive državne naroda.

Svetujemo Nemcem v Sloveniji, naj prav temeljito revidirajo svojo politiko. Mnogo se je v petih letih pozabilo, a če so nemški faktorji na celi zverni meji, zlasti v Ptuj in Mariboru na delu, da nam vsak dan kličo za me sebe in svoje grehe v spomin, morajo računati s tem, da iz šume tako odmeva, kakor vanjo pride glas.

Smetanova proslava

Maribor, 29. marca. Včeraj ponoči nas je gledališka uprava telefonično naprosila za objavo, da morajo zaradi težke obolelosti kapelnika g. Mitroviča odpovedati za danes slavnostno predstavo opere «Prodana nevesta», ki bi se naj vršila kot uvod mariborskih slavnosti v spomin stoletnice rojstva skladatelja Bedřicha Smetane. Tekom današnjega dopoldneva pa se je odločil kapelnik vojne muzike g. Herzog, da pro vzame dirigentstvo opere in gledališka

uprava je z belimi lepaki javila, da se slavnostna predstava vseeno vrši še nočoj. Zal pa ni mogel biti več obveščen konzulat CSR v Ljubljani, ki je hotel poslati k slavnosti svojega zastopnika vicekonzula g. Zahorskega.

Kljub temu neprijetnemu intermezzu je bilo gledališče nočoj razprodano. V vladni loži je bil navzoč veliki župan dr. Ploj z knezoškofom dr. Karlinom. Tudi sicer je bilo navzoče najodličnejše občinstvo in skoro polnoštevilno so bili navzoči mariborski Čehi in ves odbor Jugosl. - čsl. lige. Profesor Družovič je najprej podal pred uverturo kratko a globoko zasnovano sliko velikega umetnika Bedřicha Smetane. Sledila je opera, ki je v vsakem oziru uspeša. Bilo je videti, da jo je kapelnik Mitrovič dobro nastudiral, pa tudi kapelnik Herzog je šel polno priznanje publike. Zagrebškega gosta g. Križaja je občinstvo že ob pristopu na oder živahno akklamiralo. Tekom predstave je žel z gđ. Vladimirovno mnogo zasluženega aplava. Ves večer je nudil obilo umetniškega užitka in res dostojno proslavo stoletnice velikega genija bratskega češkoslovskega naroda. Strokovno poročilo še sledi.

Politične beležke

+ Z dveh perspektiv. Ob nastopu krize je «Češko Slovo», glavni organ čsl. narodnih socialistov, prineslo vrlo informativno uvodnik o politični situaciji in nastajajočih konstelacijah. Trezno je «Č. S.» povdarilo, da zastran opozicijskega bloka, ki je sicer vrvel vlado, radi heterogenosti njegovih sestavin ne more biti govora o enotnem programu za ev. pozitivno delo. Razpravlja o naši ustavi, socialni grupaciji in splošnih razmerah pri nas ter ugotavlja: Današnja situacija je posledica, ki so jo po vojni trpeli vsi osvobodjeni narodi pri graditvi svojih držav. Trpimo na tem tudi mi, a Jugoslavija še bolj. Vse pa ima svoj razvoj. Kdor zasleduje prilike našega bratskega južnega zaveznika, mora priznati, da vztrajno napreduje. Prepričani smo in vse se tako potrjuje, da bodo tudi sedanjne napetosti šle v to smer. In kaj in kako piše o rešitvi krize «Nova Pravda», glasilo slovenskih narodnih socialistov? «Načelni Pribečević in častivredni zastopnik ljubljanskih hišnih posestnikov in uradnikov sta padla v objem dosedanjemu koruptnemu režimu in švabskim privandrancem(?)... Stvar poštenih Slovencev pa bo, da bodo s to verolomno mladinsko-švabsko navlako temeljito pomediti. Seveda se v vseh ostalih kolonah «Nove Prave» — izvzemši kilometrska poročila o zboru NSS in roman «Tajinstveni morilec deklet» — mrgoli blesastih zaletov v slovensko demokrate. In fantazistvo ljubljanskih NSS-arjev se skuša še istovetiti s programom čsl. narodnih socialistične stranke in pošilja vdanostne brzjavke g. Klofaču!

+ Klerikalni registri. Se že vidi in je razumljivo, da opečani «Slovenec» ne bo zmogel slepe kanonade proti Pribečeviću in slovenskim demokratom. Zdaj pridejo na vrsto njegove sordiljive filijale. Prva je «Straža», ki il je kloaka že pričela delovati s podvojeno silo. Sledili bodo «Domoljub», pa «Slovenski Gospodar», do «Bogoljuba», «Glasnika najsvetejših src» in vseh ostalih registrov. Pa ne bo sile. Od dne do dne, od meseca do meseca, da, par let že klerikalne štam parije krmijo verne bralce s plitko polivko protidemokratske gonje in avtonomiistične golaže. Ni vrag, da se ne bi najbolj templirani rovtarski želodec enkrat sprebjedel take puste spilze brez vsakega haska. Razpoloženje razočaranih klerikalnih volilcev po deželi nas odvezuje, da bi krščanskemu tisku na Slovenskem ugovarjali.

+ Naš informacijski biro za češkoslovaško javnost. Zagrebškemu «Obzorju» poroča njegov praški dopisnik o odmevih, ki sta ga odhod radičevcev v Beograd in razvoj krize izzvala v češkoslovaških listih. Navaja, da ima praška žurnalistika o jugoslovenskih političnih razmerah prav različne nazore (kar je zelo verjetno). Ker pa je čsl. novinstvo spremljalo pokret opozicijskega blo-

ka dovolj skeptično, skuša dopisnik to «rezerviranost» omiliti z navajanjem, da se poročevalci čsl. listov poslužujejo kot «glavnega informacijskega biroja» enkrat ljubljanskega «Jutra», drugi pa kakega beograjskega radikalnega lista. Kaj je to «Obzorjevu» dopisniku krivo? Čsl. novinstvo in njegovi korespondenti imajo pač pravico svobodnega informiranja. Zakaj se ne opredelijo za «Obzor», ali «Slobodni Dom» ali «Novo Pravdo», je pač stvar njihovega — okusa.

Iz demokratske stranke

Krajevnim organizacijam JDS in po-verjenjstvom! Opozarjamo na okrožnico šte. 1-24 glede politične šole! Vse prijave, ki naj pridejo v poštev, je poslati tajništvu JDS, Ljubljana, Narodni dom, I. nadst., najkasneje do 5. aprila t. l. Na poznejše prijave se ne bomo ozirali! Tajništvo JDS.

DANASJNI SESTANKI IN PREDAVANJA:

V nedeljo dne 30. t. m. se vršijo v ljubljanski oblasti sledeči sestanki:

Vrhnika — javen shod ob 4. popoldne. Govori g. dr. Gregor Zerjav.

Grosuplje — sestanek dem. stranke ob pol 3. popoldne. Govori g. Anton Jug.

Mela vas — sestanek pri Dramelju. Govori g. Ivo Berščak.

Zgornja Siska — občni zbor krajevne organizacije JDS ob 10. dopoldne. Poroča g. dr. Rape.

Medvode — sestanek ob 3. uri popoldne. Poroča dr. Rape.

Brezno pri Laškem — javen shod ob 3. popoldne. Poroča g. Adolf Ribnikar.

Krško — sestanek ob pol 4. popoldne. Poroča g. Janko Tavzes.

Grabovo — sestanek. Poroča g. prof. Breznik.

Iz zveze kulturnih društev:

Bregana pri Brežicah — predavanje g. nadzornika Gombača: «O vinogradništvu».

Vrhnika — predavanje g. prof. Dolžana: «O postanku premoga».

Izlake nad Zagarjem ob Savi — predavanje g. Stojana Bajiča: «O socialni zaščiti delavstva».

Železniki nad Škofjokolo — predavanje g. Frana Majcena: «O postanku naše države».

Studencolj — predavanje g. Cimermana: «O davkih in taksah».

Medvode — predavanje g. Cimermana: «O davkih in taksah».

Siska — predavanje g. dr. Čadeža: «O skrivnostih elektrike» (Nadaljevanje).

Cirknica pri Rakeku — predavanje g. prof. Bajžla: «O Sokolstvu».

Sport

Zlmsko sportni savez. V ponedeljek, dne 31. t. m. ob 8. uri zvečer je zadnja seja pred občnim zborom upravnega odbora zlmskošportnega saveza. Referira dr. Hadži o olimpijadi v Chamonixu.

JZSS.

Maribor: Rapid. Danes, v nedeljo ob 15. se odigra v Ljudskem vrtu pokalna tekma in prid jugoslovanskemu olimpijskemu skladu. V tekmo se vplete tudi jubilejno slavje, ker nastopi g. Drago Vogrinc stotič za barvo svojega I. S. S. K. Maribor.

Predprodaja vstopnic za tekmo Ljubljana: Celovec, ki se vrši danes ob pol 15. na prostoru Ilirije, do popoldne v trafikli Sever, Selenburgova ulica. Znižane karte za dijake in vojske se izdajajo samo v predprodaji. Sedeži so numerirani, vsakdo si torej lahko vnaprej zasigura gotovo mesto.

Dunajski WAC. je igral včeraj popoldne v Zagrebu s Concordijo, katero je po ostrem boju premagal s 4 : 2.

Včerašnji nogomet na Dunaju. Temišvarski Kinizi je premagal FAC. s 3 : 1 (3 : 0). Edini gol za FAC. je zabil Westrak iz enajstmetrovke. Admira: Hertha 1 : 1 (1 : 0), Bewegung XX : Wacker 2 : 1 (2 : 0).

Šah

V IX. kolu je Capablanca porazil Bogoljubova. Šanse svetovnega mojstra so se s to zmago bistveno zboljšale in je pričakovati, da bo prodril še bolj v ospredje. Retl je dobil proti Janovskemu in je izvojeval s tem svojo četrto zmago v turnirju. Precejšnje presenečenje je vzbudil remis Marshall-dr. Lasker. Partija Aljehin-Tartakower je bila neodločena, igra Yates-Marcoczy prekinjena.

Stanje po IX. kolu je sledeče: Aljehin 5 in pol, dr. Lasker 5 (1), Retl 5, Capablanca 4 in pol (1), Tartakower 4 in pol, Bogoljubov 3 in pol, Marcoczy 3, Janowski 3 (1), Marshall in Edvard Lasker 2 in pol, Yates 2 (1).

Borza

29. marca.

TEDENSKI BORZNI PREGLED

Zagreb, 29. marca.

V efektnih je bila ves teden slaba tendenca. V bančnih papirjih je prišlo dnevno do nekoliko zaključkov, a to so bili večinoma intervencijski nakupi. Eskompt je bila cel teden dokaj čvrsta in se je trgovala nad dunajsko pariteto za 7 do 8 Din zaradi pomanjkanja denarja. Nekaj večje zanimanje je bilo tudi za Slavensko banko radi vesti, da bo banka povečala kapital s sodelovanjem Länderbanke. Jugoslavenska je ves teden obdržala tečaj nad dunajsko pariteto; na Dunaju notira okrog 96.000, kar bi odgovarjalo 105 Din, a pri nas se je trgovala po 127 do 128 Din. Prejaneje veliko zanimanje za Eino je ta teden zopet zelo popustilo. Praitediona je ta teden obitno nazadovala.

Od industrijskih papirjev so se živahnje trgovale delnice Eksploatacije in Slavonije. Slavonija je večraj poskočila. Narodna šumska je bila istotako čvrsta ves teden. Drugače so bili vsi arbitražni papirji dosti slabi.

Slabo se je trgovala tudi Vojna škoda ter je prejšnje veliko zanimanje zanjo ta teden nadalje popustilo. Celokupni promet v vrednostnih papirjih sploh je bil ta teden slab.

Devizne tržišče: Dinar je bil do večraj stabilen pri 7.05 (denar) v Curihu, a večrajšnja curiška notica je javljena 7.10 denar, kar pomeni ponovni porast dinarja. Naše tržišče je bilo ves teden nedoločeno. Tečaji so rasli in slabili, tako da so v glavnem z malimi izjemami ostali na isti višini, na kateri so bili v početku tedna. Poskusi, da se devizni tečaj dvignejo, niso uspeli največ radi uspešne intervencije Narodne banke, ki je ta teden ponovno dajala blago na zagrebški borzi.

Tečaj posameznih deviz so zabeležili nastopne spremembe: Dunaj je ostal nespremenjen pri tečaju 0.1152, Italija je poskočila od 849.75 na 852, London od 350 do 350.5, New-York ček je ostal nespremenjen, Pariz je poskočil od 425 na 450, Praga od 286 do 288, Švica je padla od 1412.5 na 1407. Pariz je bil ves tedeu mednarodno čvrst.

V današnjem prostem prometu je bila v efektnih tendenca nespremenjena. Promet je bil zelo slab in do zaključka je prišlo le v Sloveniji po 137. Drugače so za poedine papirje zabeležili nastopni tečaj: Eskomptina 149 blago, Etno 134 denar in šecerana 1900 denar. — V devizah je ravno tako vladala slaba tendenca. Blaga je bilo dovolj, a do zaključka ni prišlo. Za posamezne devize so se žele nastopne taksacije za blago: Dunaj 0.11525, Italija 852, London 850.25, New-York ček 81.5, Pariz 470, Praga 280, Švica 1412.5.

CURIH: Beograd 7.10, New-York 576.50, London 24.80, Pariz 81.65, Milan 25, Praga 17.20, Budimpešta 0.0080, Bukarešta 8, Sofija 4.15, Dunaj 0.008125.

LONDON: Beograd 851, Berlin 19, Pariz 78.40, Rim 99, Curih 24.78, New-York 490, Praga 142.

NEW-YORK: Beograd 128.25, Berlin 28, London 490, Pariz 148, Curih 17.40, Rim 435, Dunaj 0.1412, Budimpešta 0.15, Praga 299.

Bumstadra

(Po znanem napevu o dveh nesrečnikih Italijanih.)

V lepi SHS- državi klerikalnih patrov zbor dolgo z blokom se ongavi, da pripeljal bi navzgor. (Bumstadra, m-tadra itd.)

Da prikrl bi svoje grehe, kol «Slovenec» zapretil: «Stre! kot v možnarju orehe demokrate dajmo mi...!» (Bumstadra, m-tadra itd.)

Svetozar pa v rōke pljuno, ober-patru je dejal, (enkrat pljuno, dvakrat suno): «Boš pa možnar meni dal!» (Bumstadra, m-tadra itd.)

Strašno se je zabilsdlo, da očem je vzelo svit, ober-pater klerikalov: se prekanil je obril: Bum! (Bumstadra, m-tadra itd.)

Tu se špe-eglat brunna duša, zdaj kol tebe talfej skuša: Mdal si na skrinjco križ, zdaj pa 'maš svoj paradaj!

Naši kraji in ljudje

Brutalnost blokaške omladine.

Zagrebska univerza zatvorjena. Preteklo soboto se je dogodil na zagrebški univerzi incident, ki je imel težke posledice. V prostore „Akademskega podpornega društva“ je pridrvela grupa akademikov, organiziranih po blokaških delegatih, in je hotela v brahijalno silo izbaciti predsednika g. Mirkovića, ki je član demokratskega akademskega kluba „Jugoslavija“. Ozadje tega nekulturnega in nečuvnega blokaškega izpada je sledeče:

Predsednik J. A. P. D. g. Mirković je govoril v imenu akademske omladine na Strossmayerjevi akademiji v duhu vladike Strossmayerja, povdarjajoč, da mora omladina delovati na to, da se zahtevajo rušitelji narodnega in državnega edinstva. Radi te njegove izjave so ga na seji napadli blokaški delegati in zahtevali, da poda takoj demisijo na svoje predsedniško mesto. Jugoslovenska omladina je temu odločno nasprotovala. Prišlo je med obema skupinama do ostrega besednega boja, a končno so radičevci predsednika Mirkovića predali častnemu sodu, ki je z blokaško večino sklenil, da se predsednika izključi iz J. A. P. D. Ta sklep pa seveda ni bil pravomočen, ker sme odstaviti, odnosno izključiti predsednika le glavna skupščina. Jugoslovenska omladina je celo zadevo prijavila univerzitetnemu razsodišču, ki bo izreklo svojo končno in odločilno besedo. Omladina je zlasti sgorčena radi tega, ker so se blokašem pridružili tudi „Janušičevci“, ki sicer prav radi povdarjajo, da so vneti Jugoslovani. Ker se nemiri doslej še niso poglobili, se je po odredbi rektorata vse učilišče zatvorilo do 2. aprila. Upati je, da bo obsojeno neakademsko ponašanje blokaških razgrajev.

General Maister, petdesetletnik

Ljubljana, 29. marca.

Pred 22 leti je izšla skromna zbirka pesmi, koje avtor se je podpisal: Rudolf Maister-Vojanov. A, to je Vojanov? smo rekli, in smo priznalo priklimali. Pesmi njegove so bile tople, in v kljub navidez-nemu pesimizmu smo čutili: To je kre-pak mož, ki zna oblikovati svoje doživljanje. Tudi smo vedeli, da je avtor avstrijski oficir, da je narodno zaveden in da je resen, književen, zamišljen, da ni eden onih k. k. služabnikov, ki itd., pa tudi ne bohémien, nikak trgovec z oblaki.

Pozneje je vzbujal pozornost z novimi zvoki, kakor iz bojne trobente. Objavil je vrsto pesnitev, spadajočih v Vojanov ciklus iz Trubarjeve dobe. Vmes pa je izšla v letnikih „Slovana“ in „Zvona“ marsikatera druga, ki je glasno izpričevala, da bi mogel v Vojanovu vstati mladim nov glasnik in klicar za naskok. „Mi kapitani“ je sijajen primer te umetniško dovršene in vsebinsko klene njegove pesniške smeri. Ceravno je pesnik Maister v zadnjih letih utihnil, upamo v kljub temu, da se še oglasi v nekdanji moči ali nam vsaj poda že dolgo pričakovani svoj Trubarjev ciklus, in v njegovi pisalni mizi je spravljeno najbrže že dokaj takšnih, kakor so bile „Pri belem medvedu“, „Makabejci“, „Patrulja“ in posmrtnica Malgaju.

Tišina pa pri Maisteru ni pomenila mirovanja. 1914. je trpel, molčal, čakal. Prva leta vojne so šla mimo in so sijajno potrdila pričakovanja onih, med katerimi je bil tudi Maister. Toda on ni samo čakal. Alaj, kučne čas, samo zovi, evo naš! To geslo mu je bilo resno in sveto. Ko so odpadli c. kr. okovi in ko smo bili

nekaj časa navezani sami nase in smo tudi zares zamudili Koroško, je Rudolf Maister zasedel dravski most, vojašnico, magistrat, kolodvor in vrhove nad Mariborom in je vzel mesto v svoje roke,

z malo pa odločno četo, in je držal situacijo dolgo, samozavestno, čeprav je pomoč prišla še le, ko ni bila več neodhodno potrebna. Jugoslovenski, jugoslovski Maribor, to je Maistrov Maribor. „Lieber rauchgeschwärzte Trümmer, als ein windisch Maribor“, je pel Otokar Kernstock. Vojanov je pa prijel za strojno puško in je napisal dnevno povelje: Maribor in je ostane naš.

Kamniški rojak Rudolf Maister praznuje danes svojo 50. letnico. Vsa Slovenija mu iskreno čestita. Zdravo, general Vojanov!

Edo Lukinić

predsednik samostojnega demokratskega kluba.

Dr. Edo Lukinić, predsednik samostojnega demokratskega kluba, je eden najbolj znanih politikov Jugoslavije. Po poklicu odvetnik v Karlovcu je že zgodaj stopil v prve vrste parlamentarnih voditeljev. V bivšem hrvatskem saboru je bil več let podpredsednik ter delegat v budimpeštanskem parlamentu, ob prevratu član Narodnega Veća, član delegacije, ki je 1. decembra 1918. proklamirala Ujedinjenje.

V prvem jugoslovenskem kabinetu je prevzel dr. Lukinić ministristvo pošte in telegrafa ter si je v tem svojstvu stekel mnogo zaslug za enotno organizacijo poštnega prometa v državi. Isti resort je dr. Lukinić opravljal tudi v demokratsko-socialističnem kabinetu Ljube Davidovića. V konstituantu in v novi parlament je bil dr. Lukinić izvoljen kot demokratski kandidat v modruškem odnosno v liškem okrožju. Leta 1922. za časa koalicijske vlade je postal predsednik Narodne skupščine, katero mesto je zavzemal do sestanka novega parlamenta.

Dr. Edo Lukinić uživa nele velik ugled v svoji stranki, temveč vsled svojega značaja, simpatije tudi pri političnih nasprotnikih. Predsednik samostojnega demokratskega kluba je neustrašen borec in nepomirljiv zastopnik narodnega in državnega edinstva.

Brankove svečanosti

Ožja domovina Branka Radičevića proslavlja stoletnico pesnikovega rojstva z izredno marljivostjo. 28. marca je bila posebno svečana proslava z akademijo in odkritjem Brankove plošče v Brodu na Savi. V pravoslavni cerkvi se je brala maša za dušnico. — Osijek se bo spominjal Branka 5. aprila. Tega dne zvečer bo v tamošnjem hotelu „Royal“ predavanje dr. Grge Tomljenovića z recitacijo Brankovih pesmi. — V Gospiću na Hrvatskem se pripravlja glasbena proslava pesnika. Dijaški zbor, ki šteje 150 pevcev, bo pel skladbi „Sretan pastir“ in „Brankovo kolo“. — V Karlovcih, duševnem kraju Brankovem bo pesnikova proslava na pravoslavne Binkošti. — Novi Sad proslavi spomin velikega kulturnega buditelja srbstva s primernim tiskanim tolmáčem, v katerem bo prikazan pesnik kot človek, domoljub in nacionalist.

Oglejte si in videli boste, da ima največjo izbero 1314-4 oblek za gospode in najbolj poceni vendarle J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12. Posobni oddelki: otroško obleko, moško portio

Kaka romantika...

Ljubljana, 29. marca.

Nekje za gradom živi dekletce polno romantike, prepojene s čarom pravljic in prigod davnih dni. Najraje je sanjerala Filija zaprtja sama vase in v duhu se je sprehajala po cvetočih livadah Španije ter po domovini ponosnih francoskih vitezov. Semintja je stopila tudi pod azurno nebo klasične dežele Danteja in raznih kavalirjev onih dni Italije. Bocaocijev Decamerone je prebrala še v poznih nočnih urah.

Sedaj, ko so pripeljali zopet pomladni vetrovi, pa se je pričela ozirati zopet v stari ljubljanski grad in je študirala spominke, ki jih čuva v sebi molčeče zidovje. Sanjarjenje o preteklosti je tako vplivalo na njo, da se ji je pristudil ves današnji način življenja. Celo modernih tehničnih iznajdb ni spoštovala in je zato gledala vedno temno v mimo hiteli vlnk. Zelela si je ljubezni, toda ne neobrušene vsakdanje ljubezni naših dni. Lepega dne pa jo je srečal na gradu njen vitez. Na mokrih tleh je revici spodrsnilo, da je prav nerodno padla v umazano travo. Fant je kavalirsko priskočil, ji podal roko in jo dvignil ljubezljivo, kakor zaklad. Nato se je priklonil, kakor Martin Krpan pred cesarjem Janezem, kar je bilo Filiji neznanstvo vseh. „Oči ima kakor sokoli“, je dejala na tlhem in mu z ljubko gracioznostjo podala malo ročico v zahvalo. Pričela sta govoriti in beseda je dala besedo. Domenta sta sestanele in po tednih podarila srce drugemu. In lun'ca je vedela, mam'ca pa ne... Kajti ona je bila huda in Filija je bila po njenem praktičnem računu obljubljena že drugam.

Včeraj se je zgodilo, da je prišel snubeč po materinem okusu v hišo. In naša Filija se ni zdel prav nič romantičen, še toliko ne, kakor ljubljanski postrežek. Govoril je namreč samo o kupčijah, valutah in kurzijah. V kupčijo za Filino srce se ni dosti vtikal, ampak je največ govoril z materjo. V obupu se je Filija rodila romantična misel. — „Ubežim!“ Sklep je bil gotov in zvečer je razodela svojo skrivnost njemu, ki ga je ljubila. Bil je takoj zadovoljen, da jo popelje s seboj. Toda kam? Kar na Dolenjsko in potem naprej, naprej... Kupil je vozne listke in zvečer Filija ni bilo več

doma pri materi. Toda zaljubljenec imajo ravno na begih običajno veliko smolo. Tako tudi v našem slučaju! Vlak je namreč odpihal brez njih. Morda je bil kriv temu predolgi poljubček v temi ali bogzna kaj. Skratka, zamudila sta vlak. Iz zadrego pa ju je rešila zopet Filina ideja. Šla sta zopet na Filin dom, in ko je bila mati okoli polnoči najbolj v skrbeh za svojo hčerke, sta odvezavala oba domačo suho kobilico iz hleva. Filija so se iskriale oči, kaka romantika! To je pravi doživljaj po vzoru davnine. Razgreti Milče je posadil na počasno luco svoj zaklad, pognal nato še sebe na kobilico in odšla sta v tuje neznane kraje. Ob mejah ljubljanskega policijskega krajišča pa se je pokazal nenadoma vojščak in povedel vse tri pred hudega kralja. Bilo je mnogo smeha in nekaj tudi joka, zato pa tem več zadovoljnega hrzanja kobilice, ko je bila zopet v domačem hlevu. Kako sta se pogledali kasneje Filija in njena mati, tega pa nismo mogli zvedeti.

FREKVENCA BOLNIC V SLOVENIJI.

V javnih in zasebnih bolnicah v Sloveniji se je v prošlem letu zdravilo 19.452 moških in 14.939 žensk, skupaj torej 34.391 oseb. Umručenih je bilo iz bolnic 31.462 oseb. Umrlo pa jih je 1415. Umrljivost je znašala 4.11 odst. Koncem leta je ostalo v bolnicah še 1514 bolnikov. Povprečno je bil bolnik oskrbovan 16 dni. Umrlo je v bolnicah 1415 oseb (817 moških in 598 žensk) in sicer: za pljučno jetiko 204, za rakom 82, vsled poškodb izven obrtnih obratov, za škrlatico 58, za škrofulozo in tuberkulozo drugih organov 57, za grižo 45, za krupozno pljučnico 43, vsled duševnih bolezni 26, za tifusom, davico in vsled akutnih bolezni dihal po 18, vsled novih tvorov zlega značaja in akutnih bolezni želodca in črevesa po 16, vsled puerperalne infekcije in vsled poroda po 14, vsled poškodb v obrtnih obratih 12, za appendicitis 10, za epidemičnim otrpim tlučka in za sifilido po 8, za meningitis cerebri 6, za šenom, hripno, alkoholizmom in trahichitis po 3, za ošpicami in zastrupljenjem po 2, za kozami, pegavico, malarijo in tetanom po 1 oseba, vsled drugih bolezni pa 642.

Dopisi

ST. VID NAD LJUBLJANO. Minuli praznik je uprizoril „Pripravljajni odtok Sokola“ v Smartnem pod Smartno goro na tukašnjem odru igro „Nebesa na zemlji“, spojeno z deklamacijo in pevskimi točkami. Igra je bila v splošnem povoljni in ker je bila izvedena izključno z začetniki, si pač lahko mislimo dolgotrajni trud režiserja br. Rapeta. Zaradi tega se manjši nedostatki ne smejo jemati iz strogo kritičnega stališča. Omenim le večje pogoške: nezadostno čista izgovarjavanja nekaterih igralcev, prehitri tem po pripovedovanju je večkrat onemogočil pravilnost izražanja, neorientiranost igralcev na vpadanje in izpadanje skozi izhodišča in vhodišča, šminika neizrazita in pri nekaterih nepravilna. Najboljši v vlogi je bil vsekarer graščak Viprice. Pri Pavlu se je opazilo, da je nemiren, ker je zasledoval vsesplošno igralsko situacijo, sicer bi bil prav dober. Ottilija, njegova žena, je vlogo nastudirala dobro. Bašon, pušča z odhodom klobuk za spomin, sicer dober. Klara dosti energična. Podržaj priden, odvdaj naj se v bodoče napačnega obračanja proti občinstvu. Erna, Vipriceova hči, v vlogi zadostila, Floretti prav srčkana. Po igri je pod vodstvom pevovodje br. Macarola nastopil moški in mešani zbor, katerega sta nam z izbranimi pevskimi točkami doprinesla dosti užitka in obenem dokazala njihov lep razvitek. — Le tako naprej — in gotovo boste dosegli zaželjeni cilj. Bodite verjeti, da vam bomo stali vedno ob strani, ker s tem ne koristimo samo vam, temveč vsemu naprednemu delovanju. — Zdravo!

KONJICE. Tukašnja tovarna za usnje katero lastnik je Lovrenc Laurich, doma iz St. Vida pri Stični, je glavno oporišče konjskih Nemcev in nemakutarjev. V tovarni so uslužbeni edinole nemakonacionalni uradniki, med temi tudi inozemci, katerih glavna naloga je, prirediti v našem trgu izlivačje prireditve. Sedaj nameravajo gospodje proslaviti 30. letnico obstoja Lauricheve tovarne na posebno slovesen način. Pod pretvezo, da zahtevajo to tovarniški delavci, ki so v pretežni večini Slovenci, se bo dne 3. aprila zvečer priredila v čast slavljenca - tovarnarju velika bakljada z godbo in pohodom po trgu, v gostilni Filipitsch pa bodo zvečer pili in peli na račun slavljenca. Ker imajo prireditve predvsem namen, pokazati javnosti, kako jako procvita v našem trgu nemakutarjarija, bo treba, da pristojne oblasti pravočasno ukrepanje potrebno, da se ne bo znova začelo narodno čustvovanje slovenskega življa v našem trgu in da ne pride do neljubih incidentov.

Dolžnosti davkoplačevalcev v II. četrtletju 1924

Opozoritev Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

I. Dospelost direktnih davkov. Dne 1. maja t. l. zapade v plačilo drugi obrok davkov za leto 1924. Ako davek za leto 1924 še ni predpisan, je plačati obrok po višini zadnjega definitivnega predpisa. V tej izmeri plačani obroki se obracunijo povodom definitivnega predpisa za leto 1924. — V 14 dneh po dospelosti še neporavnani davki se prisilno iztirjajo, za kar se zaračunajo poleg zamudnih obresti še eksekucijske pristojbine, ki znašajo samo za opomin že 4 odstotke tirjanega zneska.

II. Posebna pridobnina. Javni računodajci zavezana podjetja so dolžna vsako leto tekom 14 dni po odobritvi računskega zaključka, a najkasneje do 30. junija predložiti napoved za odmero posebne pridobnine.

III. Rentnina. Denarni zavodi so dolžni odpremiti rentnino od obresti izplačanih ali pripisanih v I. četrtletju 1924, do 14. aprila 1924.

IV. Dohodnina od službenih prejemkov. Službodajalci, ki pobirajo dohodnino z odbitkom od stalnih ali izpremenljivih službenih prejemkov, so dolžni tekom I. četrtletja 1924 pobrane zneske odpremiti pristojnemu davčnemu uradu do 14. aprila 1924.

V. Invalidski davek. Denarni zavodi so dolžni predložiti davčnim oblastvom do 30. aprila t. l. obračun o invalidskem davku, ki odpade na izplačane ali pripisane obresti hranilnih vlog leta 1923, kolikor presegajo celoletno 100 Din.

VI. Davek na poslovni promet. Davko plačevalci, ki so zavezani voditi knjigo opravljene prometa, so dolžni do 30. aprila 1924 odpremiti s posebno prijavo davek za I. četrtletje 1924. — Ostali davkoplačevalci, ki plačujejo davek na poslovni promet pavšalno, to je po višini prometa opravljene v letu 1923 so zavezani plačati sočasno z ostalimi davki tudi drugi obrok davka na poslovni promet, predpisanega za leto 1924, v primeru pa, da še ni predpisan, v izmeri predpisa za leto 1923.

VII. Dopolnilna prenosna taksa. Drugi obrok za takšno perijodo 1924 in 1925 odmerjene dopolnilne prenosne takse, kolikor presegata letni predpis znesek 500 Din, je plačati od dne 1. do vstetega dne 15. aprila t. l. — Kdor ne položi predpisane vsote v tem roku, plača poleg redne takse in 6 odstotkov zamudnih obresti kot kazni še dvakratni znesek nepolozene takse.

VIII. Davčni predpisni izkazi. Davčna oblastva razgrinjajo predpisne izkaze pra viloma prvih 15 dni vsakega četrtletja v drugem četrtletju t. l. torej od 1. do 15. aprila t. l.

Rok za vložitev prizivov proti davkom predpisanim z izkazi, ki se razgrnejo v omenjenem času, poteče po preteku nadaljnjih 15 dni, to je koncem aprila t. l.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:

Nedelja, 30.: „Cezar in Kleopatra“. Izv. Pondeljek, 31.: „Kamela skozi uho šivanke“. C.

Torek, 1.: Zaprtlo. Sreda, 2.: „Faun“. Na korist Udruženja gledaliških igralcev. Izv. Četrtek, 3.: „Ašantka“. D.

Petek, 4.: „Cezar in Kleopatra“. F. Sobota, 5. ob 16.: „Hamlet“. Dijaška predstava pri znižanih cenah. Izv.

Nedelja, 6.: „Kamela skozi uho šivanke“. Izv. Pondeljek, 7.: „Othello“. E.

Ljubljanska opera.

Nedelja, 30.: „Traviata“. Gostovanje ge. Deblčke. Izv. Pondeljek, 31.: Zaprtlo.

Torek, 1.: „Notredamski zvonar“. B. Sreda, 2.: „Plesni večer“. A. Četrtek, 3.: „Poljub“. E.

Petek, 4.: Zaprtlo. Sobota, 5.: Suzanina tajnost, Mozart in Salleri, Zapečateni. C. Nedelja, 6.: „Aida“. Izv. Pondeljek, 7.: Zaprtlo.

Šentjakobski oder v Ljubljani.

Nedelja, 30.: „Zakonske zmešnjave“

Celjsko gledališče.

Torek, 1.: „Faun“. B. Gostuje ljubljanski ansambel.

Mariborsko gledališče.

Nedelja, 30.: „Prodana nevesta“. Izv. Gostuje g. Krležaj iz Zagreba.

Nedelja v ljubljanskem gledališču.

Danes se poje v opernem gledališču Verdijeve opera „Traviata“ z go. Deblčko kot gostom v vlogi Violette. Gospa Deblčka prihleva kot prvovrstna koloraturka vlogo Violette med svojo najboljšo vlogo. Germona poje g. Sowliski, njegovega očeta g. Popov. Ostale vloge so v navadni zasedbi. — Drama uprizori zvečer ob 8. uri Shawovo komedijo „Cezar in Kleopatra“, ki je dosegla pri dosedanjih treh uprizoritvah popoln uspeh. Pri dramski predstavi sodeluje tudi muzika Dravske divizijske oblasti. Obe predstavi sta izven.

Lidija Wislakova, slovenska plesalka, priredi po enoletnem odmoru svoj plesni večer v opernem gledališču v Ljubljani v petek 4. aprila ob 20. Gđ. Wislakova, ki je žela lepe uspehe v domovini in izven nje, bo v kratkem nastopila v Milanu in v drugih mestih Italije. Njen spored obsega skladbe Debussyja, Griega, Mozarta, Rahmaninova, Smetane, Suka in dr.

Na klavirju spremlja kapelnik g. A. Balatka.

Celjsko mestno gledališče. V torek, dne 1. in 8. aprila gostujejo člani ljubljanskega dramskega gledališča s komedijo „Favn“ v režiji g. Sesta. Pri igri sodeluje kolo ljubljanskih plesovodij s šestimi pari plesalcev. Spremlja orkester. Igra se uprizori prvič za abonma B, drugič za abonma A. V petek, dne 4. aprila igrajo domači igralci Schillerjevo dramo „Kovarstvo in ljubezen“.

„Ljubljanski Zvon“

„Ljubljanski Zvon“ za mesec marec je izšel in prinaša na uvodnem mestu Grudnovno pesem „V razkošnem trenutku“. F. X. Šalda nadaljuje in zaključuje svojo temeljito razpravo „Kritika s patosom in inspiracijo“, Rad. Peterlin-Petruška objavlja pesem „Svat pravi“, Ferdo Kozak pa razpleta dalje svoj obširni roman „Šentpeter“. Dr. Ivan Prijatelj obdeluje zanimivo temo z naslovom „Vloga „omladine“ v prvem obdobju „mladoslovenskega“ pokreta“. Vladimir Levstik prispeva Dostojevsknega neobjavljeno dopolnilo k „Besom“, „Stavroginovno izpoved“, Pavel Karlin podaja kratko preprežitev japonskega Nukade „Modra ura“, Vdovič pa prevod Krylove basni „Lisica in mrmočica“. Vavlar Burian piše o Smetanovem narodnem in kulturnem pomenu, Cvetko Golar prispeva prvi del kmečke novele „Svetnik“, ki se zaključuje pri-

hodnjič, univ. prof. M. Dolenc pa nadaljuje svo znanjimi spis „Slovensko ljudstvo na Dolenjskem pred dvemi, tremi stoletji“.

Sledijo „Književna poročila“, v katerih beremo na prvem mestu dr. Šerkovo oceno Vebrove „Etike“, J. Vidmarjevo recenzijo Tolstega romana „Hadži Murat“, R. Binterjevo kritiko Robidove „Slovenske stenografske štianke“, Karlinovo poročilo o Utrini prireditvi Andersonovih pripovedk za slovensko mladino ter dve Zorčevi beležki o isto tolikih hrvatskih knjigah — „Kronika“ obsega zapiske o Macharjevi šestdesetletnici, Antoninu Sovi, slovenski literaturi in italijanskem tisku, slovaški kulturi ter o najstarejši slovenski družbi.

Vsebinska revija je torej pestra in aktualna obanem. „Ljubljanski Zvon“ bi moral ležati na mizi slehernega slovenskega razumnika. Kdor ga misli, naj piše ponj v Ljubljano. „Tiskovna Zadruga“ v Prešernovi ulici 54, mu ga dopošlje proti letni naročnini 120 Din.

Gostovanje ge. Deblčke v ljubljanski operi. Odlična poljaka umetnica je dosegla sinoči s partijo Margareto v „Faustu“ jako lep uspeh ter je žela po krasno odpeti ariji o nakitu buren aplavz. Zato se odkritostno veselimo njenega današnjega nastopa v koloraturni partiji dame s kamelijami: tu pokaže, da je v svoji stroki upravičeno ugledna mojsteri-

ca. Margareto je podala čustveno in resnično z nobleso pevke največjih evropskih odrov. Tudi g. Zathy kot Mefisto je bil prav dober; razveseljivo se zopet dvigva g. Kováč kot Faust: očitno se znova posveča pevskemu študiju. Pohvalno je nastopila prvič ga. Smolenskaja kot Marta; njena igra in izgovor sta ugajala. Prav posebno pa je navdušil pičlo zastopano publiko Valentin g. Popova, ki je bil v vsakem oziru izvrsten. Ga. Deblčka je prejela šopek s trakovi.

X. mladinsko predavanje v Ljubljani se vrši v nedeljo, dne 6. aprila ob 11. dopoldne v Filharmonični dvorani. Predavanje nosi tokrat naslov „Godalni komorni kvartet“. Na vsporedu sta Haydnov tako zvani žanj kvartet in godalni kvartet ruskega skladatelja Aleksandra Konstantinovića Glazunova. Uvodno besedo pa govori g. Emil Adamič. Spored izvaja komorni kvartet Miranov-Zepič in Zagreba.

R. U. R. v Parizu. Češki dramatik Capek je slednjič prodrl tudi v srce zapada. 27. marca se je vršila v Parizu predstava „R. U. R.“ v gledališču na Champs Elysees. Uspeh je bil popoln; občinstvo je sprejelo komad z največjim navdušenjem. Tekst je prestavil v francoščino dr. Hanus Jelinek, režijo pa je vodil Komisarjensky. Predstavi je prisostvovalo mnogo čeških in francoskih odličnikov, med njimi šel. poslanik in Pragi Osusky, pesnik J. S. Machar in drugi.

Domače vesti

POMLADNO KOLO.

Giblje se, gibljel Stiri leta je trajalo, dokler se nam je posrežilo. Za jugoslovansko narodno skupščino se danes naši državljani že bolj zanimajo kot Bolgari, Lahi in Madžari. Tudi kdor ni vedel, kaj je skupščina, danes kar ne more pričakati jutra, da iz novina uga, kaj bo in česa ne bo. Radičević se sedež svojega »hrvatskega narodnega zastupništva« prenese v Beograd. Nekdo so se Čehi 30 let kujali državopravno, ti-le pa so že eno leto po volitvah uvideli, da odsotni sploh ne more imeti prav. Pobrali so svoje memorande in napravili v Beogradu svoj klub, sicer z lastno menažo in republikanskimi ocvirki, pa glavno je, da so doli in da prisrežejo.

Svet' Matija led razbija. Ča ga ni, ga pa nar'đi. Marko se ni držal protokola, njebov podpisniki zato po prvem njebovpijočem presenečenju renče, kakor učenci teaterske šole, z zvečnim r-om: Korrrrrup! Ta izraz se sploh priporoča govornikom na večbanje. Posebno se priporoča jecljanjem. Tudi Demosten je na ta način postal slaven, da je rohnel na morskoi obali. Kdor pa ne jeclja, lahko i v kopnem i v ginjenem stanju polaga v to besedo svojo bol, ogorčenje, razočaranje, presenečenje, hrepenenje, več moje želje, stremiljenje k egiptovski loconem, ljubil bi to, Evo, »Slovenec«, orglja z vsemi registri, njegovi mehi pritiskajo na vso silo in njegove stare orgle ginljivo pojo: Korrrrrup! Pojo lepo, pojo glasno, pri srcu pa jim je hudo. Bili so pripravljani na vse kaj drugega...

V koncert se mešajo že drugi glasiki. Biserica hiti: Mandat, mandat, mandat, kakor navček. Za njim singlja ponižna kontrašica eneses in v zadnjih vzdihih vrši dužnost, kakor Leonidovi Lakedaimonci v tistem ozkem prelazu, kjer je bilo po njih. Potnik, snemi klobuk in zbudi spomin pri znamenju tem:

Branili smo ko Spartanci prelaz, Jadranske tak nam velel je ukaz. Prišel pa, prišel je zeleni Juri, eneses bulji u nove duri. Harfo igra narodni enodnevnik, pa so se mu note nekoliko zmečale. Marrec je tu in sploh spomlad je spet. Le igraj kolo naokolo, bunda, bunda bunda!

M. A. C.

* Odlikovanje. Z redom sv. Save V. razreda sta bila odlikovana industrijec Jean Schrey v Ljubljani in strokovni tajnik Franjo Kenda v Mariboru.

* Zagrebško vseučilišče zatvorjeno. — Zaradi ponavljajočih se spopadov med različnimi dijaškimi skupinami, je akademski senat sklenil, da ostane vseučilišče do 2. aprila zaprto.

* Izpraševalna komisija za slovensko stenografijo. Ministrstvo prosvete je imenovalo za dobo od 1. aprila 1924. do 31. marca 1925. za člane izpraševalne komisije v Ljubljani za slovensko stenografijo na srednjih in njim sličnih šolah: predsednik komisije inspektor Josip Wester, izpraševalca profesor Josip Marn in profesor Ivan Dolenc, namestnika pa profesorja dr. Anton Dolar in Josip Pirnat.

* Brezplačni izpiski iz cerkvenih knjig. Ministrstvo za vere je odredilo, da morajo vsi cerkveni uradi izdajati državnim nameščencem izpiske iz cerkvenih knjig v svrhu ureditve osebnih ali družinskih pravic v smislu čl. 128 uradniškega zakona, brezplačno.

* Izpiti učne usposobljenosti za učiteljece ženskih ročnih del se na drž. ženskem učiteljskem v Ljubljani v tekočem šolskem letu ne bodo vršili, izpiti usposobljenosti za otroške vrtnarice pa se prične 28. maja. Prošnje za priupust je na ravnateljstvo vložiti do 10. maja.

* Izplačilo osebnih prejemkov državnih nameščencev za april. Kakor nam sporoča finančna delegacija, je finančni minister z brzojavnim odlokom pooblastil finančnega delegata v Ljubljani, da izplača prejemke za april 1924. začasno, ako bi buđet dotlej v skupščini ne bil sprejet.

* Otvoritev pomožne pošte Sv. Rok ob Sotli. Dne 21. decembra 1923. začasno zatvorjena pomožna pošta Sv. Rok ob Sotli pošta Rogatec se s 1. aprilom 1924. zopet otvori.

* Slovenski železničarji pri ministru saobračaja. Društvo prometnikov, strojevodij in sprevodnikov je zaprosilo ministra za saobračaj g. dr. Svetislava Popovića za avdienco glede prevedenja državnih železničarjev in izplačila avansa bivšim južno-železničarjem. Gospod minister je takoj ustregel prošnji slovenskih železničarjev ter včeraj pozval predstavnike njihovih organizacij na avdienco. Delegati se odpeljejo v Beograd danes zvečer.

* Kakšno bo letošnje poletje? Znani francoski meteorolog abbé Gabriel je predložil akademiji znanosti svojo študijo o periodicitet neviht, v kateri na podlagi mnogoletnega proučevanja napoveduje za letošnje poletje le malo število neviht. Nevihte kakor tudi deževje se pojavljajo v gotovih periodah. Po statistiki abbéja Gabriela se nahajamo v periodi minima, ki je prišlo leta 1920, ter bo najbrže končalo leta 1927. Ta perioda odgovarja približno periodi 1888. do 1889., v kateri je bilo letno 20 do 21 neviht. Naslednja perioda, ki bo trajala do leta 1945., šteje

17 do 27 neviht v letu. Potem prične perioda maksima s 34 do 35 nevihtami v letu. Letošnje poletje bomo imeli po Gabrieli napovedi približno 20 neviht. Vroča poletja nimajo vselej največ neviht; tako je imelo leto 1921. n. pr. samo 15 neviht. Minimum neviht pomeni navadno tudi minimum deževja. Letošnje poletje nam utege torej prinesej precej suše.

* Eksperimenti g. Goršiča. V Kočevju je bil te dni jako žalosten dan. G. Goršič je uprizoril žež noč popolno premembo v zavodu za slepe. Brez sporazuma s šolsko upravo je bil nenadoma odpoklican g. ravnatelj Merljak, na njegovo mesto pa postavljen invalid g. Metlika. Le-ta se za mesto nikdar ni pooglašal, nasprotno, jasno je, da se ga hoče spraviti v nemogočo situacijo. Zavod za slepe je šolski zavod in šolek bi pričakoval, da se vsak korak stori v sporazumu s prosvetno upravo. Mi bomo stvar še preiskovali, vsekakor že danes vidimo, da je kaj takega mogel odrediti le povsem nesposoben šolek.

* »Slovenec«, misijoni in dolenski župnik. »Slovenec« ima korajžo, da nas izliva k popolni izjasnitvi glede radovljiskega misijona in delikatne zadeve dolenskega župnika. Zato mi povemo: Glede razkritja v ljubljanskem hotelu naj si »Slovenec« pri policiji preskrbi seznam tujcev, ki so od torka na sredo prenočevali po ljubljanskih hotelih; med njimi bo našel tudi ime dotičnega duševnega pastirja, čeprav brez imena njegove soproge, ker je župnik ni prijavil, četudi se je v Ljubljani mudil tri dni in tri noči.

V tem je ravno sledilo neprijetno razodetje. V ostalem pa se »Slovenec« reporter lahko podrobno informira, kaj se splošno govori po Ljubljani in napisal nam bo lahko »trauf«, da bodo ves klerikalni tabor grizle skomline. Da je »Slovenec«, zasebne zadeve obešati na veliki zvoni, to smo mi »Slovenec« povedali, kakor hitro so se pričeli letošnji misijoni. Kar pa se tiče radovljiskega misijona, lahko »Slovenec« izjavimo, da nam ga je poslal »Janko Kordin, trgovski pomočnik in blagajnik Sokola v Radovljici«. Ker pa po naših naknadnih informacijah v Radovljici noben Janko Kordin ne eksistira, stavljamo dopis »Slovenec« na razpolago, da se prepriča, ali ni Kordin rekopis identičen z rekopisom »Slovenčevega« informatorja!

* Dvolastniki ob italijanski meji. Včeraj 29. t. m. so se zglasili pri predsedniku naše komisije za razmejitev z Italijo pukovniku g. Daskaloviču zastopniki obmejnih občin, da ga informirajo o težokah dvolastnikov v občinah Rakek, Cerknica, Lož-Stari trg. G. polkovnik je bil tako prijazen, da je sprejel g. župana iz Rakek Stržaja, g. župana iz Cerknice Obrezo, g. Kovača iz Starega trga in ostale zastopnike prizadetih.

* Za pušice. Posebna komisija uprave državnih monopolov odputuje početkom aprila v Grško, da nakupi tamkaj 50.000 kilogramov najfinjšega tobaka, ki je znan pod oznamenilom »Smirna«. Kupnina bo znašala približno 12 milijonov dinarjev. To tabak se bo mešal z našim najboljšim tobakom, iz katerega se bo izdelovala špečelna vrsta cigaret.

* Nova vrsta španske bolezn. V Sarajevu je že v vojni dobi razenjala španska bolezen. Sedaj pa se je pojavila nova vrsta mrzlice, podobna španski, a vendar ne prava influenza. Zanimivo je, da se je v Sarajevu ugotovili več slučajev, da so nenkrat oboleli vsi člani rodbine. Dosele je nova bolezen zahtevala le dve žrtvi.

* Obdukcija kmeta Napasta. Iz Pragerškega poročaja, da je obdukcija kmeta Napasta iz Stražgonjcev pokazala, da ni bil ubit, ampak da je sam padel v jamo, kjer so ga našli pri Steinkauberjevi tovarni. Imel je še pri sebi 1500 Din in razne listine, iz česar izhaja, da so nesrečni vse govorice, da bi ga bili tamonjni ruski delavci ubili.

* Železniška nesreča. V Zdenčini je predvčerajšnjim povozil vlak Antona Mučaja, uslužbenca trdke Milana Petrovića iz Karlova. Vlak mu je odrezal levo nogo. Prepeljali so ga v državno bolnico v Karlovcu.

Priporočamo vsem rodbinam **KOLINSKO CIKORIJO** izvršten pridatek za kavo.

Salve smehal Samo 3 dni **Kino Liublianski dvor**

Nedelja 30., ponedeljek 31. marca in torek 1. aprila. — Najboljša komična vrsta

Pat in Patachon v veseloligri

On, ona in Hamlet

Predstave ob nedeljah ob 1/2, 11, 8., 1/2, 5., 8., 1/2, 8., in 9. uri, ob delavnikih ob 3., 1/2, 5., 1/2, 8. in 9. uri

Kako se dela za Irgovsko, društveno in volitveno delovanje uspešno propaganda? 1927/a
Gotovo samo z mnogobrevilno izdelanimi in razširjenimi okrožnicami! Iste si napravite najceneje in najboljše z **DEBEGO-razmnoževalnikom s črkami**, 10,00 razmnoževanj v izvirnem strojenju na 100. Črkovna omrežja ali ali brozastavec z 4900 črkami dobavljajo takoj Glavno zastopstvo **AMERIKAN IMPORT CO.,** Maribor, Karoska 24.

Iz Ljubljane

— Predstava v korist Udruženja gledaliških igralcev. V sredo, 2. aprila se vprizori znana E. Knoblauchova komedija »Faun« v korist Udruženja gledaliških igralcev. V glavnih vlogah nastopijo: g. Šest, Peček, Skrbinski, Drenovec, Plut, Cesar in g. Wintrova, Juva, nova, Vera Danilo-Balaska, Rakarjeva. V ansambelski sceni nastopi iz ljubljani do svoje glde. stanovske organizacije vse ostalo dramsko osebje, med drugimi gg. Rogoz, Putjata, Nablocka, Lipah, Betteito itd. Predstava je skrbno pripravljena in na novo aranžirana. Pisali se bodo ta večer zadnji najmodernejši plesi katere plešejo odlični člani kluba plesovodij. Godba Dravske divizije klud vodstvom g. kapelnika Balatka. Vstopnice se dobivajo od ponedeljka naprej pri dnevnih blagajni. Predstava »Faun« se v abonmanu ne bo igrala.

— Dramatični odsek Sokola v Mostah uprizori v nedeljo 30. t. m. v društveni telovadnici na Selu priljubljeno veseloigro: »V Ljubljano jo dajmo«. — Med odmorom svira godba. Začetek ob pol osmi uri. Prijatelji društva vabljeni. **CELJE.**

— Dne 27. aprila gremo vsi na Kongresni trg, na veliko javno tombolo, ki jo prirede nižji poštni in brzojavni uslužbenci v prid bolnim tovarišem. Karte po 3 Din, prodajajo vsi pismonoši v Ljubljani, Šiški, Mostah in na Viču. Odzovite se vsi, da pomagate bolnim. Začetek ob 15. uri. Odbor.

Naznanilo.

Naznanjam cenj. občinstvu, da bivša tvrdka Brata Sever, zaloga pohoštva v Kolizeju, ni v nobeni zvezi s sedanjo trgovino pohoštva v Kollzeju, temveč je sodružbenik Rud. Sever preselil tapetniški obrt na Gosposvetsko c. 6, zraven gostilne „pri Krajcarju“.

Rud. Sever
specijalna zaloga tapetniških izdelkov, Gosposvetska cesta 6.

— Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani opozarja abonente, da poravnajo vse zaostale obroke najkasneje do 10. aprila 1924, da se izognejo nadaljnjim opominom.

— Mestna plinarna nam sporoča: Valed obratovanja z novo dvoplinsko napravo se je kakovost plina spremenila. Nekateri gorivci radi tega ne bodo gorieli brezhibno. Kakor hitro bo mogoče, bodo monterji plinarne brezplačno izvršili popravila, ki obstojajo le v tem, da se dovod zraka zmanjša. V prihodnjem tednu pa prosimo cenjene odjemalce plina nekoliko potrpljenja.

— Društvo nameščencev avtonomnih socialnih zavodov v Ljubljani priredi v četrtek, dne 3. aprila točno ob 8. uri zvečer v salonu pri »Levu« strokovno predavanje o predmetu: »Izvajanje socialnega zavarovanja v praksi«. Predava g. Ivo Štepihar, uradnik Pokojniškega zavoda. Po predavanju diskusija. Vabijo se vsi, ki se zanimajo za socialna zavarovanja. Vstop prost.

— Československa obec v Ljubljani vabi svoje člane ter slovensko javnost na Smetanovo proslavo, katero priredi v ponedeljek dne 31. t. m. ob 20. uri v dvorani Jadrana (arena Narodnega doma, Tomanova ulica) s predavanjem prof. Michla ter z umetniškimi sporedom Sodelujejo člani narodnega gledališča. — Vstopnina prostovoljna. V nedeljo 30. t. m. ob 18. uri v restavraciji Narodnega doma češko marionetno gledališče »Vodnikova Hanička«. 1055

— V novopreurejeni gostilni na Tržaški cesti št. 4 se odslej točijo garantirano pristna vina in sicer: Dolenski cviček s Trške gore liter 12 Din, pristen beli Bizelje liter 13 Din, pristna Portugalka liter 14 Din in pristen Zavrčan iz graščine Ankenstein, sedaj Bori liter 16 Din. Vsekovrstna delikatesa: mrzla in gorka jedila po najnižjih cenah. Specialiteta dnevno: golaš in vampi. Za obilni obisk se priporoča gostilna »pri Nestinu«, Tržaška cesta št. 4.

— Promenadni koncerti v »Zvezdi«. Muzika Dravske div. oblasti priredi pri ugodnem vremenu vsako nedeljo ob 11. v »Zvezdi« promenadni koncert. Kadar bo muzika na nedeljo službeno zaposlena, bo promenadni koncert že v četrtek prej, in sicer ob 17.

— Kolo jugoslovenskih sester bo imelo redno letno skupščino dne 13. aprila to je na svetno nedeljo popoldne ob 3. v dvorani Narodnega doma. Dnevni red običajen. K obilni udeležbi vabi vse prijatelje in članice društva odbor.

— Rad. dem. klub »Tabor« ima v ponedeljek, dne 31. t. m. ob 20. svoj redni sestanek v tajništvu demokratske stranke. Udeležba za vse člane obvezna.

— Neprijeten obisk. V stanovanje Irma Menclinger na Cankarjevem nabrežju se je v sredo zvečer spisal neznan tat in ji odnesel črno svileno obleko, vredno 1500 Din. Za tatovom seveda ni nikakega sledu.

— Tatvine. Lastniku antikvarjata H. Severju na Sv. Jakoba trgu so tatovi odnesli iz veže več pločevinaste posode. — Karolini Petkoviček stanujoči v Pražakovi ulici št. 5 je sopotnica v električnem vozu cestne železnice izmaknila nov dežnik.

— Utopljenko, katero so v petek, okrog 3. popoldne, opazili otroci v strugi Ljubljane v Vodmatu in je bila pozneje izvečena po stražniku na breg ter nato odpeljana v mrtvašnico, je pripravila voda brčkone iz okolice mesta. Kakor je dognala zdravniška komisija, se na njej ni izvršil zločin marveč gre za samomor ali pa nesrečo. Ležala je v vodi že približno mesec dni. Obraz je že popolnoma objeden. Na odredbo državnega pravdnštva se je truplo včeraj že smelo pokopati.

— Pobjeg kaznjence. 31 letni kaznjencec deželnega sodišča v Ljubljani, Josip Cizelj iz Sromelj pri Brežicah je v petek popoldne pobjegnil v kazniški obleki z dela in ga še niso izsledili.

— Pet mest prižalcevo za cestno razsvetljavo razpisuje upravni odbor mestne plinarne. Reflektira se samo na trezne in zanesljive delavce. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo mestne plinarne v Ljubljani.

— Očistite vrtno nasade! Prejeli smo: Ker mnogi posestniki vrtov še niso očistili zanemarjenega sadnega drevja in grmičja se občinstvo opozarja na tozadnji razglas o pokončavanju gosonic in drugega škodljivega mrčesa, ki je nabit na občinski deski in drugih reklamnih prostorih v Ljubljani.

— Policijske prijave. Od petka na soboto so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 2 tatvini, 9 prestopkov cestnega policijskega reda, 1 prestopok pasjega kontumaca, 1 radi nedostojnega vedenja 1 v sanitarnih predpisih, 1 poškodba tuje lastnine in 1 prestopok v igri.

Iz Maribora

— General Maister je slavil v krogu svoje rodbine 50 letnico rojstva. Ves dan so mu prihajali številni prijatelji in deputacije čestitat. V izložbah so bile razstavljene jubilatove slike s trobojnicno.

— Vodja mariborskih nemških gostilničarjev obsojen radi draženja. Pri zadnjem zborovanju gostilničarske zadrge je zavzemal vodilno mesto pri nemški mizi gostilničar Halbwild, kateremu so po prevratu Samostojneži preskrbeli državljanstvo. Sedaj je v njegovi gostilni zatočišče vseh nemških društev, celo nemško politično društvo se zbira pod njegovo streho. Pa ne samo narodno, tudi v obratu kaže g. Halbwild velik dar grabežljivosti. Ta svoj talent je kazal posebno pri prodajanju sodovke, katero je prodajal četr litra po 6 K, čeprav je njega stal celi liter komaj 8 K. Mariborsko okrajno sodišče ga je obsodilo na en dan zopora in 1000 Din globe radi draženja življenskih potrebščin. G. Halbwild se je proti tej sodbi sicer pritožil, vendar je včeraj tudi okrajno sodišče obsodbo potrdilo. Obsojenca priporočamo obrtni oblasti v evidenco.

— Mariborski drobiž. V Ljudski univerzi predava v ponedeljek 31. t. m. urednik g. Borko o Wilsonu. — V gledališču odpade v ponedeljek predstava, ker je napovedano gostovanje gospe Debičke radi nenadno nastalih zaprek onemogočeno. — Ljudska knjižnica priredi v dne 12. in 13. aprila po mestu nabiralne dneve. — Vojna muzika priredi danes v nedeljo na Trgu svobode promenadni koncert. — Pogreba umrlega pravnikarja Albina Domicelja se je včeraj udeležilo zelo mnogo narodnega občinstva in deputacij raznih društev, med temi tudi zastopstvo Orjune v kroju.

— Mariborske čitatelje »Jutra« opozarjamo, da ima sedaj naša mariborska podružnica »Jutra« Barvarska ulica št. 1, telefon št. 22, raznašalec že za celo mesto in dostavljamo list vsakemu naročniku brezplačno na dom že do kosila.

Vremensko poročilo

Ljubljana 29. marca 1924. Ljubljana 806 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padačina mm
Ljubljana .	7.	751.4	7.2	sev. vzh.	deš.	0.7
Ljubljana .	14.	749.0	14.5	sev. zap.	več. jasno	—
Ljubljana .	21.	750.9	10.0	brevetna	—	—
Zagreb .	7.					8.0
Beograd .	7.	751.0	8.0	brevetna	deš.	7.0
Dunaj .	7.	750.5	9.0	zg. zap.	oblačno	12.0
Praga .	7.	752.8	6.0	sever	—	14.0
Inmost .	7.	750.4	4.0	brevetna	jasno	12.0

V Ljubljani barometer nižji, temper. nižja. Sonce vzhaja ob 5.48. zahaja ob 18.2.

Poslano. 1978 a
Došlo za 2000 oblek kamgarna in ševljota najboljših kakovosti prvih angleških, čeških in nemških tvornic. Ne zamudite ugodne prilike!
Lenasi & Gerkman.

ako nima vlak zamude. V tej podružnici se sprejemajo tudi inserati po izvirnih cenah ter vsakovrstna poročila za uredniški del lista, ki se odpošiljajo s popoldanskim brzovlakom, tako da so lahko že naslednji dan objavljena. Nujne vesti pa se sprejemajo tudi še popoldne za večerni telefon.

Iz Celja

— Šesta carinska konferenca v Celju se je vršila v četrtek, dne 27. t. m. zopet ob zelo pičli udeležbi gospodarskih krogov. Vzrok majhnega zanimanja za tako važne gospodarske sestanke tiči v tem, da glavna direkcija carin v Beogradu doslej še ni rešila niti enega številnih važnih predlogov, ki so jih odobrile in odposlale prejšnje konference. Zadnji sestanek se je bavil zlasti z raznimi raspisi, ki so izšli zadnji čas. U. avnik carinarne je prečital in tolmačil med drugim raspis glavne direkcije carin glede pobiranja 2 odst. deklarirane fakturne vrednosti od uvoženega in izvoženega blaga. Doslej so razne carinarne zahtevale samo potrdilo o plačanih davkih na uvozno, odnosno izvozno radajo, kar se bo odslej zahtevalo. Način pravičnega postopanja v predmetni zadevi se bo še pravočasno objavil prizadetim gospodarskim krogom.

— Vokalni koncert akad. pevskega društva »Baikana« iz Zagreba, ki se vrši danes, dne 30. t. m. ob pol 20. uri v veliki dvorani Narodnega doma v Celju, obsega sledeči spored: 1. Milojevič, Jugoslovenima, 2. Dobronič, a) Tri tuge, b) Zagorski zvonovi, 3. Zganjec, a) Pij mila, b) Zibu haj, 4. Musorgski, Ti vzejdi, 5. Gotovac, Na Vardaru, 6. Adamič, Franica, 7. Špoljar, Ni mu volja, 8. Binčič, Seljančica, 9. Bajž, Komitska, 10. Mokranjac, Rukovet I. Celjsko in okoliško narodno občinstvo se še enkrat opozarja na ta umetniški večer, ki naj bo istočasno lepa manifestacija narodnega ujedinjenja.

— V trgovinski register se je vpisala tvrdka Ivan Zupančič, agentura in komisija z nepremičljivimi plahtami v Celju.

— Policijske vesti iz Celja. Sredi marca t. l. so se našla na državni cesti blizu Škofje vas srebrna ura z verižico. — K Fricu Socherju se je zatekla dne 19. t. m. psica volčje pasme, okoli pol drugo leto stara, srednje velika, črno rumenkaste barve brez pasje znamke. Nahaja se na Dolgem polju št. 7.

UNDERWOOD FRANC BAR
PISALNI STROJI
LIUBLJANA, CANKAR, NAB. 5. Tel. 407

Trgovske informacije
daje
ALOMA COMPANY
LJUBLJANA. 998/a v

Ljubljanski velesojem.
Senzacija! 1241/a
11. in 14. aprila Modna revija v operi.

Kino „Ideal“
predvaja v ponedeljek 31. marca, torek 1. in sredo 2. aprila

Markiza de Chatelet
(Moč ljubavi)
Historična drama v 6. dejanjih v glavnih vlogi Mady Christians

Frédernanillo!
Veliko vprašanje o življenski sreči. Sekus alno vprašanje rešeno:
Žena - mati - dete
(Kako to razjasnim svojemu detetu)

PREKLIC.
Podpisani obžalujem vse žaljive besede, ki sem jih izgovoril o gospodu Pavlu Fiketetu, lesnemu trgovcu v Ločah, če ni nič resnično in so mu zahvaljujem, d je od tožbe odstopil.
Andrej Debeljak, Rodno.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij »Jutra«
Odgovorni urednik Fr. Brozovič
Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani

Iz življenja in sveta

Lov na tigre v Indiji

V okrajih, kjer je druge divjačine dovolj, tigar ne napada nikoli domačih živali ali ljudi. Indijci v takih krajih pa sejo samo manj vredne živali in ko se na večer čreda vrača domov, napade tigar ponavadi samo oslabele stare živali, ki so zaostale za čredo. Vendar ga domačini, če ni že prav posebno lačen, prav lahko prepredijo in še celo brez orožja. Parias, ki smejo radi svoje ulzke kaste jesti goveje meso, imajo pravico, smatrajo od tigre zadavljeno goved za svojo. V to svrhu grede nad tigrja z bobnom in baklami ter ga ponavadi prav hitro prepode in mu odvzamejo plen. Če pa je tigar lačen, se loti tudi ljudi in raztrga enega ali dva moža. Šele potem, ko je okusil človeško meso, postane nevaren ljudem.

Največ tigrov je v dolini Ganga in Bramaputre, kjer so ogromna močvirja in gošče; seveda brez slonov-gonjačev in vsaj šest strelcev na slonih lov nima pomena. Peš sploh ne pride nikamor. Na slonu ti je pa najbolj udobno in si izven vsake nevarnosti. Uspešen lov je skoro izključen v vročih mesecih od marca do junija, če je malo vode, drevje brez listja in visoka trava vsa požgana. V deževni dobi, t. j. od junija do septembra, pa se divjačina tako seli, da o kakem lovu sploh ni govora.

V različnih okrajih poznajo drvarji posemno tigre že po imenu ali pravzaprav po prilimku, kakor »hromi«, »krotki«, »suhi« tigar, »črnoglavci«, itd. Žive s njimi če, že ne v prijateljstvu, vsaj v oboroženi nevarnosti. V takih krajih najboljše loviš, ako privežeš par telet, ki jih prav lahko kupiš za par rupij, na takih krajih, kjer je dovolj vode in kaka gošča v bližini. Tigar žre tele, dokler more, ostalo pa nese v goščo in čuva tam svoj plen pred šakali in drugo roparsko zalego, dokler ne postane zopet lačen. Drugo jutro prav lahko ugotovijo, kam je vzel svoj plen, pri tem ti dobro služi za kažipot obnašanje opic in ptic v goščah. Često moreš potem prav mirno do tigre in streljaš nanj z uspehom.

Pri gonji na tigre se ponavadi ne ozirajo na veter. Strelci se postavijo na drevesa ali skale, da imajo dober razgled. V vročih mesecih trpe tigrji toliko od vročine, da se ne menijo dosti za veter in se brezbrizno plazijo k vodi, kjer se le radi kopeljejo in plavajo.

Tigrica skoti dva do tri, včasih tudi pet do šest mladičev. Dočakajo 15 do 20 let in tehtajo do največ 450 funtov.

Da bi tigar napadel človeka, se pripeti redko, vendar pa, če se že zgodi to po naključju, postane tak tigar, ki je okusil človeško meso, ljudem zelo nevaren, posebno samica. Domačini verujejo, da pridejo duše takih žrtev v tigre.

Slaven indijski lovec pripoveduje, da je nekoč 14 dni zasledoval samico, ki se ni ta čas iz radija 10 milj nikamor premaknila z mesta, kjer je požrla svojo zadnjo žrtev in tudi ne nobene napada. Neko noč pa se je nek domačin postavil na stražo, oborožen s puško, mečem in kletom; drug dan so našli še pol njegovega trupla nedaleč proč. Puška je bila že nabita.

Nek angleški častnik, ki je bil slaven tigerski lovec, je ustrelil samico, ki je v enem letu požrla 87 ljudi. Navadno je ležala med dvema skalama, odkoder je imela lep razgled po dolini, do nje se pa ni mogel nihče priplaziti. Tak tek je imela na človeško meso, da je šestokrat preletela vso čredo, samo da je našla pastirja. Neko noč so privežali v njeno bližino mladega bika za vabo. Drugo jutro so šli pogledat in bik je bil še živ in nedotaknjen. Šest oboroženih mož se je postavilo na prežo, dva kulija so pa poslali k biku, da ga odvežeta. Komaj sta se mu približala, kar skoči tigrica iz svojega skrivališča in odnese enega kulija, še predno so lovci prišli do strela.

Vsa okolica je bila v strahu, ljudje se niso upali posamič več na prosto in vsi so se ponudili prostovoljno na gonjo. Končno so jo ustrelili in častnik ni mogel verjeti, kako je mogle ta razmeroma mala žival napraviti toliko zla. Zavaladalo je obče veselje v srenji in žene so hodile — to je star običaj pri domačinih — tisti dan odkrite.

Tigrji se psov zelo, skoraj neverjetno pobeje in znana stvar je, da divji psi prepode tigre od plena. Različna so mnenja, ali psi tigre res napadejo ali pa ga samo prepode od plena. Nek angleški potovalec pripoveduje, da je videl nekoč tigre, ki je ležal na skali, okrog njega pa celo krdele divjih psov, ki so se strahovito drli. Posebno ponoči je bilo lajanje grozno. Drugo jutro pa ni bilo nobene živali več, pač pa so našli velike kose tigrrove kože, razmetane krog in krog. Na drugi strani pa zopet ni verjetno, da bi se upali psi, ki niso večji kot šotski koliji, napasti tako ogromnega roparja.

Ščasoma postane tigar izvanredno previden in prebrisan, a zato nič manj pridržen. Čudno je, da se tigar, ki ni bil zadet, skoraj nikoli ne preseli, temveč ostane vedno v istem okoliščju, samo da je bolj previden. Za primeromaj navedemo nekega tigre, ki pri gonji ni bil zadet. Niso ga mogli najti, a vendar je strgal še isti večer na istem mestu govedo. Naslednjega dne so ga zopet gonjali, je pa zopet odnesel zdravo kožo in zopet ukradel tele v bližini. Tretji dan jo zelo previdno lovil, a ga niso našli. Komaj pa so prišli lovci domov, si je

zopet poiskal govedo za večerjo. V Kalputani je živel star pretkan tigar, ki je vsak večer odnesel vabo, ne da bi ga ustrelili. Vsak dan so napravili nanj gonjo, pa niti enkrat ga niso dobili pod cev.

Občutljivost krvnika

Neverjetno, a resnično! Londonski krvnik je definitivno podal ostavko na svoj položaj. Ko so ga novinarji vprašali za vzrok njegove ostavke, jim je krvnik odgovoril sledeče:

«V svoji karieri sem spravil mnogo ljudi na oni svet. Nikoli me radi tega ni pekla vesti, ker sem bil prepričan, da so obsojenci zaslužili to skrajno kazen. Samega sebe sem smatral vsekdar le za izvrševalca pravice. Toda lansko leto bi moral izvršiti smrtno obsodbo nad gospo Tompson. Veste, to je ona ljubka ženica, ki je hladnokrvno gledala, kako je ljubimec umoril njenega moža. Dasi so sodniki menili, da je tudi ona kriva, sem bil jaz nasprotnega mnenja, a vendar sem moral izvršiti smrtno obsodbo. Ne morem vam povedati, kako mi je bilo težko pri srcu, ko sem izvršil svojo dolžnost. Lahko si to tudi sami predstavljate: ona je v tem trenutku gledala proti nebu in neprestano izgovarjala ime: «Friderik, Friderik». To je bilo ime njenega ljubimca, katerega so istočasno obesili na drugem koncu Londona... In ona je to vedela. — Skrbel sem, da se je vse hitro izvršilo, a sklenil sem, da se odpravim težki službi: prvič sem čutil v življenju, da sem izvršil grozen in podol umor. In zato mi vest ne da miru... Mučijo me strašne misli in tudi po noči nimam pokoja. In baš radi tega sem podal ostavko.»

Morilka štirih življenj

Berlinska kriminalna kronika se je zadnji teden pomnožila za nov interesanten ženski tip, ki spominja na lepo markizo Brinvilliers. Ta dama je bila pred tristo leti v Parizu obsojena na smrt, ker je zastupila mnogo ljudi, med njimi svojega očeta in brate, da se je polastila njihovega imetja.

Berlinska policija je aretirala tridesetletno lepotic Erno Bischurjevo, bivšo bolničarko v neki berlinski bolnišnici. Osumljena je štirikratnega umora, katerega zgodovina se glasi takole:

Erna je služila za bolničarko in je nekoč prekorajčila predpise svojega delokroga s tem, da je dala moškemu pacientu, ki je bil pod njenim nadzorstvom, dozo morfija, katero so mu zdravniki zabranili. Radi tega je bila takoj odpuščena iz službe. Pacient pa, čim je okreval, je vzel Erno za ženo. Erna je dobila prilike Körner in je živela prve čase po poroki s svojim možem zelo srečno. Z njima je stanovala tudi Körnerjeva mati.

Ta ni bila sinahi prav nič všeč. In nekega lepega dne je, meni nič, tebi nič umrla. Ljudem se je zdelo čudno, kako da se je tako naglo preselila na oni svet, a Erna je znala vse dobro uravnati, da se ni drznil nihče na glas dvomiti nad naravno smrtjo matere njenega moža. Edino služkinja se je povzpela do trditve, da se ji smrt ne zdi naravna in da je Erna večkrat dajala tačji precejšnje doze morfija...

Par mesecev nato je umrl tudi Körner. Erna si je preskrbela zdravniško izjavo, da ga je končala huda arterioskleroza. Mož je zapustil vse premoženje navidez zaželjujoči vdovi, ki se je kmalu nato zapletla v ljubavne zveze s Körnerjevim nečakom. Ta je bil tudi precej bogat. Toda kmalu je umrl tudi on. Erna si je zopet preskrbela deklaracijo, da se je zastupil s plinom, baje radi tega, ker je ona odklanjala njegovo ljubezensko ponudbo. A zopet se je zgodilo, da je Erna tudi po njem podedovala vse premoženje. Körnerjevi sorodniki so se vzdignili in zahtevali, da se vzrok smrti natančno preišče. Njihove zahteve pa so propadle in tako je bila Erna zopet prosta ter se je omožila vnovič, topot z nekimi inženjerjem.

V tem zakonu pa je prišla v konflikt z inženjerjevo rodbino. Inženjerju je bilo zgage v hiši kmalu dovolj in nekega dne so ga našli mrtvega v postelji, kjer je ležal s nastreljenim srcem. Poleg mrtliča je ležal samokros, poleg samokrosa pa oporoka, ki je določala za dedinjo zopet Erno...

Oblasti so zdaj začele stvar raziskovati. Sum je seveda takoj padel na Bischurjevo, o kateri je kmalu prišlo na dan, da je oporoko potvrdila in podvržala. Dalje se je ugotovilo, da je Erna že delj časa živela v tesnih odnošajih z nekimi zdravnikom, ki je že več let stanoval v njeni hiši. Ta zdravnik je tudi izdelal uverenja o smrti Körnerjeve matere, Körnerja in njegovega nečaka. Oblasti, ki so zadevo preiskale, menijo, da zdravnik ni naravnost udeležen na omenjenih zločinih, temveč menijo, da je ravnal samo pod vplivom Erne, katere ga je s svojim prijateljstvom tako omrežila, da ni mogel trezno in hladno razsojati.

Obtežilnega gradiva proti Bischurjevi se je nakopičilo toliko, da se z vso gotovostjo lahko sklepa, da je zločinska dejanja zakrivila Erna, kateri je bilo samo do tega, da pride do ogromnega premoženja. Bischurjeva je že priznala, da je oporoko potvrdila in tudi ne taj več, da je ustrelila inženjerja. Krivdo glede ostalih treh žrtev na zavrača in trdi,

da je na njihovi smrti nedolžna. Po nalogu državnega pravdnštva se bodo sedaj trupla Erninih žrtev ekshumirala, in obducirala, da se potom strokovnjakov ugotovi pravi vzrok njihove smrti. Ako se dožene, da so vse tri žrtve umrle radi zastrupljenja z morfijem, čakajo Erno večala.

× **Pregnani kalif ostane v Švici.** Iz Berna v Švici poročajo, da se bivši turški kalif ne namerava preseliti v Francijo, marveč kam slej ko prej ostati v Švici. O svojih ostalih načrtih kalif molči, radi česar sodijo, da še vedno računa z nastanitvijo v Aziji, kjer ima precej pristašev, ki so mu ostali zvesti.

× **Memoari Bilinskega.** Varšavsko založništvo Fr. Hoerick izda memoare znanega poljsko-avstrijskega politika in državnika L. Bilinskega, ki je bil ob izbruhu svetovne vojne avstroogrski finančni minister. Delo Bilinskega ki bo obsegalo mnogo zanimivega iz političnega in parlamentarnega ozadja v nekdanji Avstriji je baje tudi literarno živahno in zanimivo pisano.

× **Grozen požar v barcelonskem zabavišču.** V noči od 26. na 27. t. m. je nastal v barcelonskem zabavišču «Music-Hall» grozen požar, ki je zahteval mnogo žrtev. Ogenj se je razširil s silovito naglico in je zajel občinstvo in arhitekta. Publika je povečini odnesla zdravo kožo, artisti in artistke pa so umrli v plamenih. Umetniki so bili deloma iz Francije, deloma pa Angleži in Španci.

× **Tisoč fotografiranih posnetkov v eni sekundi.** J. B. Webmore, ravnatelj znanstvenega zavoda za elektrotehnično industrijo, je iznašel kakor javljajo londonska poročila, filmski aparat, s katerim je mogoče napraviti 1000 posnetkov v eni sekundi. Izumitelj upa, da bo njegov aparat omogočil proučevanje življenja mrčesov, kemičnih pojavov, eksplozij in fizikalnih poskusov do najmanjših podrobnosti.

Spomladanske obleke

kupite najceneje pri
Josip Rojina
Ljubljana. 1924/a

× **Za in proti zgodovini.** V pariškem «Geografskem društvu» se je te dni vršil letni občni zbor francoskih zgodovinarjev. Ob tej priliki se je razpravljalo tudi o vprašanju, ali je zmiselnost, da se v šoli predava zgodovina. Ogromna večina profesorjev se je izjavila proti temu in je utemeljila svoje stališče z izjavo, da zgodovina ni ne širi duševnega obzorja dijaka v srednji šoli in da se radi tega lahko odpravi. Govorniki so povdarjali, da se zgodovina ne more predavati kot čista veda, ker gleda vsak zgodovinar dogodke s svojega individualnega stališča. Klerus n. pr. proglašal Napoleona za zločinca, Murata in francosko revolucijo pa za budalost celega francoskega naroda. Rusija zabranjuje predavati zgodovino do l. 1917. Manjšina zborovalcev ni soglašala s tem nazorom in zadeva je ostala končno nerešena.

Največja
izbera slovitih
Tanzpaar-steznikov
P. Magdić

LJUBLJANA

(nasproti glavne polte)

Vedno v zalogi najpopolnejše
fasona, ki napravijo vsako damo
vitko kakor pač zahteva današnja
damska moda
Cena od 35— do 480— Din

Gospodarstvo

57.000.000.000.— (torej za 43.000.000.000. večji nego leta 1922).

Promet v vseh poslovnih panogah je torej tudi v minulem letu znatno narasel.

Dalje izkazuje poročilo ravnateljstva da so tudi vse bančne podružnice tega zavoda in afillirana podjetja istega, kjub težkemu gospodarskemu položaju dosegle jako zadovoljive uspehe.

Pripominjamo, da ima navedeni zavod svojo podružnico v Ljubljani, Kolodvorska ulica 26, ki dopolnje interesentom na zahtevo poslovno poročilo in zaključni račun.

Narodna banka SHS

Stanje 22. marca 1924.

Aktiva (v milijonih Din; v oklepajih spremembe napram stanju 15. marca): kov. podl. 449,9 (+ 7,4); posojila 1414,6 (- 6,4); račun za odkup kr. novč. 1208,2; račun zač. razmene 391,4; državni dolg 2961,6; vrednost državnih domen 2138,3; saldo raznih računov 102,8. — Skupno 8667,1.

Passiva vplačani del glavnice 22,6; rezervni fond 5,3; novčnice v obtoku 5577,1 (- 64,5); državni račun časne razmene 391,4; državne terjatve po raznih računih 93,9 (+ 41,1); razne obveznosti 386,9 (+ 31,4); državne terjatve za založene domene 2138,3; nadavek za nakup zlata za glavnico in fonde 51,3. Skupno 8667,1.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (29. t. m.) Pšenica: baška, 79 do 80 kg, 2 odst., 2 vagona 322,5; 79 do 80 kg, 2 odst., duplikat kasa, 15 vagonov 325 do 327,5. Turšičica: baška, 7 vagonov 240; sremška, 2 vagona 245; aprilmaj, 20 vagonov 240 do 245; Begej, 7 vagonov 250. Moka: baza «0», 3 vagoni 500 do 505; «2», 3 vagoni 455; «6», 3 vagoni 310 do 325. — Tendenco nestanovitna.

Svinjski sejem v Mariboru 26. t. m. Dogon 161 svinj in 3 kozice. Poprčne cene: Prasi 5 do 6 tednov, komad 225 do 250 Din, 7 do 9 tednov 275 do 300 Din, 3 do 4 mesece 650 do 700, 5 do 7 mesecev 1050 do 1300, 8 do 10 mesecev 1625 do 1700, eno leto stari 1750 do 1875 Din; kg žive teže 17,50 do 20 Din, mrtve teže 22,50 do 27,50 Din, kozice 200 do 300 Din komad. Kupčija je bila srednja, radi slabega vremena manjši obisk, prodanih je bilo 108 komadov.

— **Kontrola mleka, ki se izvaža v Avstrijo.** Po odloku ministrstva za poljedelstvo in vede se razveljavlja razgled pokrajinske uprave za Slovenijo, oddelka za kmetijstvo, objavljen v «Uradnem listu» št. 8 iz leta 1924, o kontroli mleka, ki se izvaža v Avstrijo, kolikor se tiče la razglas območja ljubljanske oblasti.

— **Revizija inozemcev, zaposlenih v industriji in obrtli.** Po ukazu ministrstva

za socialno politiko z dne 18. t. m. se pozivajo vsa podjetja in vse male obrti, ki zaposlujejo inozemce, naj predložijo seznam tujih državljanov, ki jih zaposlujejo. Če se ugotovi, da inozemec nima dovolitve od ministrstva ali je zaposlen drugade nego je navedeno v dovolitvi, se bo podjetje kaznovalo. Natančneje v «Uradnem listu» št. 26. z dne 29. t. m.

— **Državni tečaj tujih valut** za mesec april: napoleonov 278, zlata turška lira 314, funt sterling 345, dolar 80, 100 francoskih frankov 420, 100 švicarskih frankov 1390, 100 grških draham 140, 100 lir 344, 100 Kč 235, 100 mK 0,11, 100 lejev 43, 100 levov 60, 100 španskih peset 1010, 100 holandskih florintov 3900, 100 danskih kron 1255, 100 aK 0,113, 100 belgijskih frankov 340, 100 poljskih mark 0,000125 Din.

— **Bilananca seja Zadrudne gospodarske banke d. d.** se je vršila v Ljubljani v četrtek dne 27. marca. Zavod izkazuje v preteklem letu lep napredek in so se vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun dvignile na 141.000.000 Din. — Vse že obstoječe podružnice se prav lepo razvijajo. V najkrajšem času otvori banka še podružnici v Celju in Novem Sadu. Čisti dobiček za lansko leto znaša vsoto 1.930.990 Din in omogoča izplačilo 12-odstotne dividende na delniško glavnico 12.000.000 Din. Občni zbor je določil na dan 28. aprila ob 11. uri dopoldne v posvetovalnici banke. Lep razvoj tega zavoda dokumentira jasno, kako veliko zanimanje uživa v trgovskem svetu in širokih krogih vlagateljev.

— **Šamotna tvornica v Štorn pri Celju,** ki je bila doslej last g. K. Pertinača, je nedavno prešla kupnim potom v last družbe, kateri na čelu je znani celjski veleindustrialec g. Peter Majdič. Tvornica izdeluje proti ognju varno šamotno blago vseh vrst in je ena največjih te vrste v naši državi.

— **Zagrebska borza v letu 1923.** Iz poročila zagrebskega borznega sveta je razvidno, da je celokupni promet na borzi znašal v letu 1923. 2892 milijonov dinarjev.

— **Volitve na zagrebški borzi.** V borzni svet so bili izvoljeni gg.: dr. Šverljuga, Antič, dr. Vrhanič, Kostjajal - Živanovič, Holujevič, Mautner, Šutej in Matič; v borzno razodilke gg.: Aleksander, Axelrad, Bjelinski, Božić, Brachfeld, Čuk, Ehrman, Etinger, dr. Frančič, Gerb, dr. Gospodnetič, Gremer, Marković, Selak, dr. Tomičič, Weiss; kot pregledovalci računov gg.: Axelrad, Grivišić in Kreutzler.

— **Izmenjava kron na Reki.** Z Reke poročajo: Vsi imetniki kron z reškimi žigom kakor tudi dotičniki, ki posedujejo potrdila na krono z jugoslovanskim žigom, se morajo javiti pri blagajni Banka d' Italia na Reki.

— **Izvoz živine in šita iz Vojvodine** se je po podatkih subotičke carinarnice v zadnjem času močno povečal.

Ko z milom gresta tja po poti
tri «Cunke» prišlo so nasproti,
in z milom «Zlatorog» sta brata
oprgla «Puiske» vsega blata.

(Glasopisarske službe)

B.S.A. Motocikli dospeli

v ocenjeni vožnji
Pariz-Nizza
 so si priborili
 2, 3/4 HP. 1 cilindar,
 Zlato medaljo
 3 1/2 HP. 1 cilindar,
 Zlato medaljo
 B. S. A. Team: Pierre-Bermond - Pokal
 Generalno zastopstvo
 in zaloga za Jugoslavijo 1921-a

Jugo-Auto
 Ljubljana, Dunajska cesta 36

Carinsko posredništvo

Anton Stekar

JESENICE
 (Gorenjsko)
 je pričelo poslovati
 ter se priporoča
 cenjenim
 interesentom

Najceneje

edino iz Trboveljskega revirja

PREMOG

večje in male množine
 tudi

v vrečah
 dostavlja na dom.

Naročila sprejema:

H. Petrič,
 Gosposvetska cesta 16/1.

I Telefon 343. 460/a

Šarniture

za spalnice, jedilnice, po-
 steljno perilo sprejema v
 delo mehanično vezanje
Matek & Schein,
 Ljubljana, Dalmatinova 13.
 Predtiskarija modernih
 vzorcev. 1313-a

Za Velike noči

so ravnokar došli
**damski in dekliški
 slamniki**

po najnižjih cenah. Pre-
 vzemanj tudi vsa popravila.
Minka Horvat
 modistka 654/a
 Ljubljana, Stari trg 21.

Dobro obrt

si lahko takoj vsak
 ustanovi doma v svo-
 jem kraju. Za začetek
 zadostuje kapital 6 do
 7 tisoč kron. Pošljite
 za pojasnilo v pismu
 znamko za 2 Din in
 svoj naslov pod „Dobra
 obrt“ na upr. „Jutra“
 v Ljubljani. 1233/a

Prva preoblikovalnica

damskih slamninkov in
 moških klobukov

Barborič & Završan

LJUBLJANA
 Mestni trg 7

Izdeluje po najnovejših
 modelih. 641/a

Velika zaloga damskih slam-
 nikov, praznih, nakitnih, in
 raznovrstnega nakita.

Oblastveno dovoljena popolna RAZPRODAJA

oddelka za pletenine, trikotažo in perilo.
 Dovoljujemo si cenjene odjemalce opozoriti, da se nahajajo v zalogi
 še večje množine različnega blaga kakor:
Za DAME: perilo, bluze, predpasniki, nogavice in
 rokavice.
Za GOSPODE: triko perilo, sviterji, srajce, ovratniki, naramnice,
 nogavice, rokavice, gamaše in dokolenice.
Za otroke in dojenčke: perilo, osobito znamke „Tetra“, patentno
 nogavice, svitorji, čopice in dr.
 Brisane, različna galanterija in kozmetika
 Vse to blago rasprodajamo pod tržnimi cenami, samo dotle,
 dokler traja zaloga.
A. & E. SKABERNE, Ljubljana, Mestni trg 10.

Naznanjam, da bom dne 1. aprila

= otvorila v Šelenburgovi ulici št. 1 =
prvovrstno slaščičarno.
 P. n. občinstvu bom nudila vedno sveže slaščice, pecivo,
 bombone in pristni med Podružnice čebelarkega društva za
 Ljubljano in okolico.
 Z odličnim spoštovanjem
Sl. Treo.
 1291/a

EVGEN LOVŠIN

„RUDE IN KOVINE“
 Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 15.
 En gros:
 Cink, svinec, železo, aluminij, kositer, baker, cinkova
 in pocinkana pločevina itd.
 Generalna zastopstva:
 Za balkanske države: The Central European Mines Ltd., Mežica.
 Za kraljevino SHS: Kemična tovarna v Nostah pri Ljubljani.
 Za tu- in inozemstvo: Cinkarna d. d., Celje.
 Kupujemo po najnižjih cenah: stari baker, stari svinec, remelted-cink,
 kovinaste ostanke itd. 23
 Erzojavi: Ruda. Telefon št. 727.

Natečaj

Druga letalska komanda v Mostaru potrebuje tri stalna državna moj-
 stra, in sicer enega mehanika, enega ključavničarja in enega stolarja.
 Kandidati, ki bi hoteli eno teh mest prevzeti, morajo te pogoje izpolniti.
 1.) Da so izšolani učenci kake vojnno-obrtne šole.
 2.) Če nimajo vojnno-obrtne šole, da so v civilu bili pri teh obrtih kot
 mojstri ali pomočniki najmanj tri leta, da so opravili mojstrski izpit in po-
 stali mojstri ali pomočniki.
 3.) Da mehaniki in ključavničarji dobro poznajo delo na eksplozivnih
 motorjih in da so bili s tem zaposleni, kar dokažejo s potrebnimi spričevali.
 4.) Da so državljani kraljevine SHS, kar dokažejo s pristojnim overilom.
 5.) Da so odslužili svoj rok v vojski ali uravnali vojaško dolžnost,
 kar dokažejo z dokumenti vojnih oblastev.
 6.) Da niso sodnijsko kaznovani.
 7.) Da niso v konkurzu, kar dokažejo s pristojnim uverenjem.
 8.) Da niso mlajši kakor 22 let in starejši kakor 35 let, kar dokažejo
 s krstnim listom ali uverenjem pristojnih oblastev.
 9.) Za stolarje nameste tretje točke: da so delali v večjih tvor-
 nica h pohištva, predvsem pa v tvornicah za izdelovanje klavirjev, kar do-
 kažejo s potrebnimi spričevali.
 10.) Da pred strokovno komisijo dokažejo svojo sposobnost z izdelavo
 dane poskušnje.
 Začetna plača vsem 400 Din mesečno z vsemi draginjskimi dokladi.
 Prosilci, ki bi hoteli prevzeti te službe, naj se s svojimi dokumenti
 prijavijo pri poveljniku 2. letalske komande najkasneje do 30. aprila t. l.
 Tisti, ki bodo izbrani, bodo poklicani na izpolnitev pogojev po točki
 10.) pogojev, a tisti, ki pogojem ne ustrezajo, dobijo svoje dokumente na
 naslov, ki ga bodo označili. — Po sprejemu in zaposlovanju prvih 15 dni
 se bodo smatrali kot provizorna služba in šele po tem času bodo definitivno
 potrjeni kot stalni državni mojstri.
V. A. št. 3777 iz pisarne odeljenja za letalstvo vojske in mornarice
 dne 21. marca 1924 v Petrovaradinu.

ZAHVALA.

Vsem, ki so na katerikoli način pokazali, ko je naša
JANKA
 šla od nas, kako jim je bila mila, kako sočustveno z nami v naši
 žalosti, izrekam s svojimi otroci presrečno, najglobljo zahvalo.
 Posebno pa se zahvaljujem prečastitim materam uršulinkam,
 pri katerih je moja hčerka bila v najboljših rokah, za vse, kar so
 storile za njo ves čas, zlasti v njeni zadnji bolezn, za vse, s čimer
 so na tako ganljiv način spričale pravo materinsko skrb, ljubezen
 in tugo; častitemu gospodu spiritalu uršulinskega samostana Janku
 Cegnarju; gojenkam, ki so s prelepim petjem, z venci, s sprem-
 stvom, s čini pobožnosti izkazale zvestobo in ljubav svoji ranji
 tovarnici; bivšim kranjskim součencem za spremstvo in venci;
 perskemu zboru Narodne čitalnice v Kranju; in udruženjem Pri-
 morcev, Primork in primoskega dijaštva kakor tudi vsem posameznim
 primorskim rojakom, ki so potrdili nerazrušenost srčnih vezi, ki
 nas vežejo še bolj v žalosti ko v veselju.
 Vsem, vsem hvala iz dna srca!
 V Ljubljani, dne 28. marca 1924.
 1311/a **Dr. Josip Wilfan.**

Najceneje DRVA

trda in mehka, žagana
 in cepljena, večje in
 male množine od 25 kg
 dalje dostavlja na dom.
 Naročila sprejema:
H. Petrič,
 Gosposvetska cesta 16/1.
 II Telefon 343. 460/a

Pecent
 Češko perje!
 Kilogram sivca
 opuščenega perja
 68 Din, na pol
 bele 80 Din, bele
 90 Din, boljše 100
 in 120 Din, mehkega kot puh 150
 in 180 Din, boljše vrsto 225 Din.
 Povoljivo carino proti po-
 vzetu, od 300 Din naprej pošiljina
 presto. Blago se tudi zamenja in
 menjujejoča vzame osnaji.
 Naročila samo na Beščedki ščitci,
 Lebeč št. 46, kot Pizana, Celjsko-
 vaska.
 Pošto poljiško grede in Češko-
 slovanske v Jugoslavijo okrog 14 dni.

Najceneje CEMENT

Prima Portland
 Trboveljski in Dalmatinski
 dobavlja
 v poljubnih množinah.
 V zalogi tudi apno.
 Naročila sprejema:
H. Petrič,
 Gosposvetska cesta 16/1.
 III Telefon 343. 460/a

Prostovoljna razprodaja.

KONFEKCIJSKA TRGOVINA
BRATA BRUNSKOLE
 V LJUBLJANI!
 Židovska ulica, št. 5.

Vsled popolne opustitve tej široke, raz-
 prodajava pod lastno ceno obleke za
 gospode, perilo, kravate, ovratnike i. t. d.,
 damske kostume,
 raznovrstno manufakturno blago.
**Popust pri blagu in oblekah 30%
 ceneje kod drugod. 1320/a**

STROJI ZA PLETENJE

(Strick- und Wirkmaschinen)
 kakor tudi vse potrebščine za stroje od najbolj
 priznanih vrst, kakor: Fellks Lederer, Wien,
 Wilhelm Barfuss, Apolda, Fritz Schuster,
 Chemnitz, Sander i. Graf, Chemnitz, v
 največji izbiri in po zmernih cenah pri edinem
 zastopniku za **JUGOSLAVIJO**
ALFRED ROZMA, Osljak I., Županjska ulica br. 42.
 Igle v vseh številkah vedno v zalogi.

Išče se šofer

za osebni auto. Isti mora biti izučen ključavničar
 ali strugar, da se lahko zaposli tudi v tovarni.
 Neozelenjeni prosilci imajo prednost. Samo pis-
 mene ponudbe naj se pošljejo na „Jugoslovensko-
 češko tvornico bombažnih tiskanin d. d., Kranj“.

Primate

in izkoristite ugodno
 priliko, kadar greste
 v Celje in nakupite si
 v veletrgovini
R. STERMECKI-CELJE
sukna
 in kamgarna za moške, volne
 za ženske obleke, platna, čefira, bla-
 čevine in druge manufakturne robe.
 Zaloga veljkanska. Cene čudovito nizke,
 ter si radi tega ogromno denarja prihranite.
TRGOVCI ENROS GENE. CENIK ZASTONJ.

ZAHVALA.

Podpisana se najiskrenejše zahvaljuje g. primariju dr. Franou Minafu
 zdravniško pomoč ob priliki težke operacije fistule žolčnega mehurja. Bolezen
 trajala več kot štiri leta in le veliki vmezi, s katero se je g. primarij zavzel za
 me, imam zahvaliti, da sem operacijo srečno prestala in je rana popolnoma zaceljena.
 V Ljubljani, dne 29. marca 1924.

MARIJA JENKO.

**Zanesljiv, samostojen
 tehnik za visoke zgradbe**
 z daljšo stavbeno prakso, zmožen slovenščine in
 nemščine, se takoj sprejme.
 Ponudbe pod „Od skice do obračuna“ na Hinko
 Sax, Maribor, Grajski trg 8. 1313-a

**Papirji se zopet
 dobe**
 480-a
 v vseh trgovinah s fotomann-
 fakturo. Generalno zastopstvo
 in skladišče na debelo
Iso Weiss,
 Zagreb, Palmetičeva ulica 68.

Trgovina

s špacerijskim, kolonijalnimi in mešanimi
 blagom, z alkoholnimi pijačami, mlinskimi
 izdelki ter poljskimi, vrtnimi in gozdnimi
 pridelki v večjem mestu Slovenije, zelo dobro
 vpeljana, se odda v najem.
 Upravevali se bodo le solidni in dobri trgovci. — Sta-
 novanje in skladišča v hiši. — Prevzeti je vsa zaloga
 po dnevi cen za približno 150.000 Din. — Ponudbe
 jo poslati na upravnništvo „Jutra“ pod „Trgovina v
 najem“.
 1213

Bukovine, orehovine ali češnjevine

se iščejo za promptno dobavo, 1 do 2 vagona, od
 32 do 40 mm debeline, žamane ali nežamane,
 biti morajo krive več kot mogoče
 in suhe. Oferte z navedbo cen franko Postojna
 naj se pošljajo pod „Promptna dobava“ na
 Aloma Company v Ljubljani. 1307-a

Rudar

absolvent rudarske šole v Celovcu, z večletno
 prakso in samostojni obratovodja z dobrimi
 spričevali išče službo kot obratni ali prostosledni
 vodja pri premogovniku. Dopise pod „Rudar“
 na upravo „Jutra“, Celje. 1293-a

Delovodja

starejša, v vseh kovinastih strokah pri stabilnih
 parnih strojih, parnih in bencinskih lokomotiv-
 vah, kotlih, sesaljkah in raznih šahtnih napravah
 dobro izveščana moč, se takoj sprejme. Reflek-
 tira se samo na prvovrstno moč z večletno prakso,
 po možnosti v premogokopih. Prosto stanovanje,
 kurjava in razsvetljava je na razpolago.
 Ponudbe s prepal spričeval, referencami in za-
 htevkami na upravo „Jutra“ pod šifro „Delovodja“.

Tovarniške zaloge I. Češke steklarne Kijov v Ljubljani

Steklenice
 konjakove, rumore, sifonske, kraberl, medicinske vseh
 vrst in druge v zalogi pri trdkih
 „Cohojuj“ v Ljubljani, Ljublj. kredit na banka
 Telefon 339. 1250/a
 Dobavljamo tudi po naročilu iz tovarne.

Manufakturist

samo prvovrstna moč, z najboljšimi referencami
 se takoj sprejme. Ponudbe in natančni popis
 dosedanega službovanja na upravo „Jutra“ pod
 „Manufakturist“.
 1257/a

Kdor hoče spoznati

mesta in kraje v Hrvatski, Bosni, Voj-
 vodini, Srbiji, Dalmaciji itd., na jurnoči
A. Melik:
Jugoslavija
 Zemljepisni pregled. II. del.
 Na 524 straneh podaja knjiga, ki ji je priložen
 tudi zemljevid, podroben popis naše države.
 Knjiga velja s pošiljno vred 52 Din, boljše
 izdaja 67 Din 50 p. Naroča se pri Tiskovni
 zadrugi v Ljubljani, Prešernova ul. 54.

ESKONTNA I PUČKA BANKA D. D., SUBOTICA

Afilijacija Hrvatske eskomptne banke v Zagrebu
 izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje

Erzojavni naslov:
ESKONTNA

Telefon štov:
 19, 20 in 179

Mali oglasi

Veška beseda 60 par. Za "Dopisovanje" in "Sentive" se računa vsaka beseda 1 Din. — Priobčujete se le mali oglasi, ki se plačani vnaprej. Plača se lahko tudi v zameno. Na vprašanja odgovarja uprava le, če je vprašanje priložna zamena za odgovor ter manipulacijska pristojbina (3 Din).

Obrt

Damski klubuki

in slavniki, kakor tudi vsa popravila najceneje pri Ivanju Stegmarju, modskišt. Ljubljana, Rimska cesta št. 10. 680

Slike za legitimacije

izdeluje najhitreje fotograf Bogdan Hlibšer, Ljubljana, Valvasorjev trg. 304

Delavniške prostore

in izmeri dolžine 50 m, širine 5 m, s stanovanjem, ob drž. cesti, oddam. Kolazsko in kovaško orodje in nekaj strojev. Ker je prostora veliko, bi bilo prikladno za mehanično delo, popravilo avtomobilov, motorjev in biciklov ter kovaških del za avtomobile. Event. sprejem družabnika. — Ivan Zajc, Vir, Domžale. 6458

Pekarijo

vzajem v našem takoj ali pozneje. — Cenjene ponudbe posojil na upravo „Jutra“ pod „Pekarna“. 6449

Fina damska krojačica

na priporočila. — Izdeluje najkvalitetnejše kostume itd. po polovični ceni. Naslov pove upravo „Jutra“. 6539

Slavniki

se sprejemajo v moderno formo. Beljenje in barvanje. Popravila svetilnih klubukov in izdeluje točno. Hlono ter po nizki ceni. Stemberger, Dunajska cesta 9. 5402

Mizarjem in ključavničarjem

ki hočejo postati samostojni, se nudi ugodna prilika. Vse ropolje za 2-3 delavce na zapelo. Stalni odjemalci. Potreben kapital 50.000 K. Redno se prodaja ali da v tajni. Pogoji zelo ugodni. Ponudbe na poštini predal 12. Febr. 6228

Službe (dobe)

Trgovski pomočnik

specijske ali delikat, stroške vsuđe kavčice, se sprejema kot vodja, event. družabnik. Ponudbe s podatki pod „Delaven“ na upr. „Jutra“. 6176

Plačilni natakar

se takoj sprejme. Mantinak. Hotel Sien v Ljubljani. 6419

Agline akviziterje

za provizijo sprejme velika zavarovalna družba. Istotako se nudi uradnikom in neposrednim prilikam za lep poslovni zaslužek. Takojšnje ponudbe pod „Osigurano“ na upr. „Jutra“. 6440

Čevljarjskega pomočnika

za boljša dela, sprejme Alojzij Fabjan, Crnomelj. 6519

Iščem gospodinjjo

čajrja upokojenko, ki bi za brezplačno stanovanje opravila dela gospodinjstva pri gospodu s večjim otrokom. Naslov pove upr. „Jutra“. 6547

Šivilja za perilo

perfektna in samostojna, se sprejme, event. kot družabnica, tudi brez kapitala. — Ponudbe pod „Perilo“ na upr. „Jutra“. 6522

Polirje, delovodje,

pažnika, dobre, zanesljive in točne delavne sile, najme tujec za gradbeno dela Vinko Majdič, Kranj. 6551

Oskrbovalno sestro

šte Protituberkulozna liga v Mariboru za svoj dispencerij, možno slovenske, oz. srbske, izkušene v govoru in pravi, po možnosti tudi nemščine. — Trimesečna odprava. Plaša 1400 Din in event. posreduje ugodnosti v stanovanju. — Lastnoročno pisane prošnje s fotografijami in po možnosti s sliko, opremljene s kratkim listom, domovno, uradnim potrdilom in spričevalom — vsem o strokovni nagorabi in dosežanih delovanjih, se posiljajo do 15. apr. na ambulatorij P. T. L. v Mariboru, Stoina ulica št. 4. 6461

Knjigovodja

trgovskega, bilancne smolezn, se sprejme takoj. Ponudbe s kratkim opisom dosežanih delovanj in navodih zahtev „Bilancist“ na anotočno Centro Aloma Company v Ljubljani. 6677

Krojačice pomočnike

za veliko delo, sprejme takoj K. Potnik, Sodna ulica št. 3. 1512-a

Vrtnarja

se sprejme, smolezn slovenske in nemške jezika, stali mora izdelovati šopke, vrtnice in vsakovrstnega vrtnarskega dela. Plaša po dogovoru, nastop takoj. A. Meunier, Pobretje pri Mariboru, Šalpišna ulica 1. 6590

Dekle za gospodinjstvo

na izde dve slovenska, stali mora samostojno kuhati, pospravljati in likati. Naslov pove upr. „Jutra“. 6518

Išče se gospodična

ki bi poučevala nekoliko ur dnevno za prvi razred. — Ponudbe pod „309“ na upr. „Jutra“. 6609

Učenko

poštenih kmetičkih staršev in s primerno šolsko izobrazbo, sprejme trgovina Trbovc v Trbovljah. 6640

Majar

se sprejme v službo takoj ali pozneje; oženjen imajo prednost. Plaša po dogovoru. — Naslov pove upr. „Jutra“. 6634

Stavbni tehnik

z smolezno prakso, išče službo pri stavbeni podjetju. — Naslov pove upr. „Jutra“. 6395

Deklica z dežele

stara 15 let, želi vstopiti kot učenka v trgovino, bodisi v mestu ali na deželi. Cenjene ponudbe se prosil na naslov: J. Medja, Zlronica. 6443

Modistka

dobra moč, pridna in poštena. Išče službo. Ponudbe na upr. „Jutra“ pod „Izvešbana“. 6414

Starejša gospodična

iz dobre hiše, z znanjem slovenske in nemščine v govoru in pisanju, vešča prodaje v trgovini in kuhinji, išče mesto blaginjske, načasovne, korespondenke ali kaj delanja, krpala, je mirnega značaja, ginda več na prijaznost kakor večja plača. Naslov pove upr. „Jutra“. 6401

Knjigovodja

z trgovsko-ekspozitno, bančno in tovarniško prakso, vešč italijanske, francoske in angleščine, želi prenesti mesto iz družinskih razlogov le v Ljubljani. — Ponudbe pod „Perfekt 20“ na upr. „Jutra“. 6516

Krojačič pomočnik

išče službo za malo delo v Ljubljani. Ponudbe pod „Krojačič“ na upr. „Jutra“. 6630

Avto - mehanik

in strojni ključavničar, išče službo vojašnice prot. — Gre tudi kot uradni sluga, tudi na deželo. — Dopine na upr. „Jutra“ pod „Zanesljiv 215“ 6600

Starejša dobra kuharica

vajna samostojno gospodinjiti, želi k mali obitelji, izvršiti teška dela, mesto tega bi gladila, krpala, je mirnega značaja, ginda več na prijaznost kakor večja plača. Naslov pove upr. „Jutra“ pod „Zanesljiva 9“. 6661

Trgovski pomočnik

mekane stroke, smolezn slovenske in nemščine, išče službo; gre tudi za potnik. Dopise na upr. „Jutra“ pod šifro „Zanesljiv“. 6255

Višji bančni uradnik

s letno prakso, išče vodilno mesto v kakem veliki podjetju ali vobij tvornici. — Ponudbe na upr. „Jutra“ pod šifro „Agilen“. 6238

Kot hišna ali k otrokom

gre pridno dekle s dobriimi sprizevili. Ponudbe pod šifro „V. L. 22“ na upr. „Jutra“. 6530

Mlad kotlar

za izdelovanje kopalnih peči, dobro izurjen tudi v avto-goničnem varanju vseh kovin, želi službe v kovinski industriji. Naslov pove podružnico „Jutra“ v Mariboru. 6588

Dekle poštenih staršev

v kako trgovino, želi vstopiti dekle poštenih staršev s primerno šolsko izobrazbo. Gre tudi na deželo. Cenjene ponudbe na upr. „Jutra“ pod „Učenka“. 6641

Trte šmarnice.

Prodaj prvotne bele šmarnice trte, komad po 3 K. — Naslov: Vuk Vinko, Senčak, Jurčičev trg. 6657

Novi ženski čevlji

(št. 35). oblika, plašč, molki površnik, se prodaja radi odpočitve. Florjanske ulice 31/II. Baršič 10-5 u. 6400

Moško kolo

dobro ohranjeno, se prodaja. Naslov pove podruž. „Jutra“ v Mariboru. 6465

Dva motorna kolesa

1 in pol HP in dva navadna motorna kolesa v dobrem stanju, prodaj. Naslov: Joep Vindisch, Breg pri Ptuj. 6462

Velika omara za led

za hotel ali mesarino in perilo valjčnik (Wäschrolle) napredaj. Maribor, Dravska ulica 13. 6459

Bosanski petmez

ima v zalogi „Triglav“, d. d. Šmarca pri Kamniku. 6043

Sobna kredenca

pisna miza in razno drugo pohištvo, se radi selitve ugodno prodaja. Vešč za gradom 9 (pri savinarju ob Grub. kopalni). 6688

Površnik

in več nošene oblike za gospodinjstvo, se radi selitve ugodno prodaja. Naslov pove upr. „Jutra“. 6688

Oddal bi v službo

z vso oskrbo v hiši k dobri rodbini ženo in pridno deklico, 17 let staro, ki govori slovensko, nemško, hrvaško in deloma italijansko. Zmožna strojeplata in ima enoletno prakso pri sodnji. Ponudbe pod „Deklica“ na upravnitvo „Jutra“. 6555

Učni tečaj

za risanje krovov in za življenje otrok in v domačih obliki, sestumov in plašev. Sprejemam dame in gospodične za praktični pouk v svrhu prireditve življenja za lastno rabo in samostojna izvrševanja vsakovrstnih hišnih in drugih del. Prodajo se kroji po meri. Končen. Šola za risanje krovov in življenje domačih obliki. Ema Schiebl, Ljubljana, Stari trg št. 21, I. nadst. 6561

Zašedno učilnišče za strojeplata

učna ura 4 Din. G. Petič, Ljubljana, Rimska cesta 17/I. 6560

Novi ženski čevlji

(36). oblika, plašč, molki površnik, se prodaja radi odpočitve. Horjancerev 31/II. Baršič 10-5 u. 6100

Gugalnica

prilagodljiva tudi na goščinski vrst, se cenjo prodaja. — Naslov pove upr. „Jutra“. 6522

Pisalna miza

rabljena, se prodaja. Kje. pove upr. „Jutra“. 6529

Brockhaus Lexikon

(13. izdaja) 17 fino vezanih knjig, se cenjo prodaja za Din 1000. — Naslov pove upr. „Jutra“. 6514

Motorno kolo

dobro ohranjeno, 2 in pol HP, znamke Vandecker, prodajam ali zamenjam za močnejše. Zaprav pokvarjeno. Jos Brusnik, Kamnik. 6493

Klavir in nekaj pohištva

prodaj. Naslov pove upr. „Jutra“. 6491

Katica, povej mi,

kje si kupila posoditi Ali ne več, da si kupi najboljši pri V. C. i. u. Maribor, Glavni trg? 191

Najnoviji modeli otroških vozilčkov

in dvočkoles — najceneje pri „Tribuna“, tovarna dvočkoles in otroških vozilčkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. Ceniki franko. Sprejemajo se tudi vse popravila. 257

Raznih vrtnice

sem prejel ravno kar večje množino iz svetovnoznane drevnice Trechendorfi in Dresdena. Dobilo se vanji dan pri Ivanju Brečelnik, Ljubljana, Vel. Colnarska ulica št. 21. 6382

Nova ženska obleka

ocenit napredaj. — Moste 21. 6579

Pozor!

Amerikanske trte (Inabela) se dobe od srede naprej v trgovini usnja F. Pleterak, Ljubljana, Vodnikov trg št. 5. 6553

K. Widmayer

pri „Solnce“ za vođa. Priporočam: Raznovrstno perilo, svila in druge robe, serpe manufakturne blago, oblike, predpasnike. Vsa opravila na novorojenke, majo in nogavice, domačega izdelka. — Venečke in kopke za neveste in birmanke, kovrta, Abtaha (peče) in Na deželo primeren popust. 689

Železni štedilnik

in otroška šola za hoditi (Gehschule), se prodaja. Kje. pove upr. „Jutra“. 6586

Obleke

in 400, površnika od Din 750, iz dežela in pralnega anskeškega sukna v velikanski školi izberl nudi tvrdka J. Maček v Ljubljani, Aleksandrova cesta 12. 6617

Starinskih uhanov

kraznih, 2 para, eden s brošico k narodni št. prodaj. Gradaška ulica 8/II, 10-12. 6496

Več obliek

in površnikov, dobro ohranjenih, se cenjo prodaja. Ogleda se lahko vsak dan pri Al. Simunovic, krojača, Pred Akcijom št. 3. 6643

Otroški vozilček

dobro ohranjen s peniklastim površnikom, se cenjo prodaja. — Naslov pove upr. „Jutra“. 6640

Umetniških razglednic

velikega zaloga, na deželo po 20 p. finija po 50 p. — A. Babja, Aleksandrova cesta 7, Ljubljana. 6651

Kočijo

skoro novo, lahko, dvoperekono, polkrite, prodaj. Naslov pove upr. „Jutra“. 6639

Gosposka soba

erna-hrastova, 7 kosov, več oken in vrat, predvojni brosparilnik ter telezna otroška posteljica, se cenjo prodaja. — Naslov pove upr. „Jutra“. 6593

Portal

vrata in dva izložbena okna s rolo v dobrem stanju, so takoj po zelo nizki ceni prodaja. R. Stermečki, Celje. 6590

Večji domači mlin

za motorni pogon, malo rabljen, prodaj radi selitve. — Alojzij Antig, Sv. Peter v Sav. dolini. 6357

Več želez

se prodaja. Polave se v Sent-jakobski knjižnici, Stari trg št. 11, od 4-7. popoldne. 6258

Dye Smirna preprogi

5 x 4 in 4 x 4, se po ceni prodajata. Naslov pove upr. „Jutra“. 6242

Avto Puch

Type XII, skoro nov, se po ceni prodaja. — Naslov pove upr. „Jutra“. 6240

Okaslon slavniki

od 10 do 100 dinarjev, razprodajam samo od 20. do 30. marca. — Horvat, modistka, Stari trg 21. 6177

Vrtnice

nizke, triletna cepiljena, 40 najlepših vrst, po 10-12 Din komad, za takojšnjo saditev; nemlje rdeče grozdice, češnja ter gladiole, tudi slava, običajna v mestu in na deželi Anton Ferant, trgovski vrtnar v Ljubljani, Ambrožev trg 3. 6195

ZAHVALA.

1295/a

Podpisani sem bolehal mnogo let na težki žolodčni bolezni in sem vsled dolgotrajnosti tega trpljenja že popolnoma ohupal. Kondno sem poskusil še od mnogih mi priporočeno aromatično žolodčno tinkturo, ki jo izdeluje lekarna na Vrhniki. Porabil sem 3 steklenice tega izvrstnega zdravila in popolnoma okreval. Zato izrekam tem potem gospodu lekarnarju Hočevarju javno svojo zahvalo in priporočam vsem bolnikom to izborno kreplivo zdravilo.

Franz Čuk, posestnik, Vrd št. 80 pri Vrhniki.

Otroški vozilček

se prodaja. Naslov pove upr. „Jutra“. 6583

Žimo

vseh vrst, na veliko in malo, po najnižjih cenah, prodaja št. Sever, Gosposvelska c. št. 6. 6189

Sokolski krov

serodje velikosti, cilindar št. 54 in otroški vozilček, ves v najboljšem stanju, prodaj. — Naslov pove upr. „Jutra“. 6581

Lepa salonska garnitura

se prodaja vsled pomanjkanja prostora. Naslov pove upr. „Jutra“. 6510

Elektromotor

v najboljšem stanju na vrtilni tok (Drehstrom) s suhim napajalnikom, 6 HP, 150-210 Volt, prvotna fabrikat se ugodno prodaja. Ponudbe na tvrdko: Brata Batič, Celje. 6573

100% Pozor! 100%

Prstovojna popolna razprodaja klubukov in modnega blaga pri tvrdki E. Stokl. 1

Železni štedilnik

in otroška šola za hoditi (Gehschule), se prodaja. Kje. pove upr. „Jutra“. 6586

100% Pozor! 100%

Prstovojna popolna razprodaja klubukov in modnega blaga pri tvrdki E. Stokl. 1

Elektarna

v obratu stojiča s modernim turbino, omreženih je v vsi s transformacijskimi postajami, pripravna za industrijo v lepi loči Slovenije, se prodaja. Cena po dogovoru. Naslov v upravi. 6653

Lepo dobičkanosno posestvo

z inventarjem, 20 minut od Glavnega trga, Maribor, okoli 20 aralov. Obtoji li lepe prodajne hiše, jako prostorna gospodarska poslopja, lepeka za vrta sadonosička, njiv, gozdov, travnikov, vinake trte itd., vse tik pri hiši, je po ugodni ceni napredaj. Jako ugodno plačilo, popoje vse samo ročen kupen. Naslov v upravi „Jutra“ Maribor pod „Dobičkanosno posestvo“. 6587

Hiša z vrtom

se po ceni prodaja. Kupce ima stanovanje takoj. Gaberje 106 pri Celju. 6378

Halo! Redka prilika.

5 minut od Šmarjetških Toplo pri Novem mestu, se prodaja 17 m dolgo hišo s velikim vrtom, pripravna za gostilno in trgovino, s sobami za prenočišče. Nadležna posojila plača gosp. F. Kotnik, Vitešina 10 pri Ljubljani. — Jako nizka cena. 6219

Posestvo Rodni vrh

Haloča, šelera, postaja Ptuj, nekdanji Kotlar, ozirom Klampfer bo št. 13. aprila prodano. Posestvo obstoji iz prvotnega vinograda, sadnega vrta, gozda, travnika, gospodarske hiše, 3 vitlarji, kleti, atakalnice itd. — Radi boleznj se prodaja po zelo ugodnih pogojih v večjih ali manjših, saokroženih delih. — Rodoljubni kraj, Ogled zahtevati v uradni pisni obliki. 6582

Hiša z vrtom

se po ceni prodaja. Kupce ima stanovanje takoj. Gaberje 106 pri Celju. 6378

Halo! Redka prilika.

5 minut od Šmarjetških Toplo pri Novem mestu, se prodaja 17 m dolgo hišo s velikim vrtom, pripravna za gostilno in trgovino, s sobami za prenočišče. Nadležna posojila plača gosp. F. Kotnik, Vitešina 10 pri Ljubljani. — Jako nizka cena. 6219

Posestvo Rodni vrh

Haloča, šelera, postaja Ptuj, nekdanji Kotlar, ozirom Klampfer bo št. 13. aprila prodano. Posestvo obstoji iz prvotnega vinograda, sadnega vrta, gozda, travnika, gospodarske hiše, 3 vitlarji, kleti, atakalnice itd. — Radi boleznj se prodaja po zelo ugodnih pogojih v večjih ali manjših, saokroženih delih. — Rodoljubni kraj, Ogled zahtevati v uradni pisni obliki. 6582

Hiša z vrtom

se po ceni prodaja. Kupce ima stanovanje takoj. Gaberje 106 pri Celju. 6378

Halo! Redka prilika.

5 minut od Šmarjetških Toplo pri Novem mestu, se prodaja 17 m dolgo hišo s velikim vrtom, pripravna za gostilno in trgovino, s sobami za prenočišče. Nadležna posojila plača gosp. F. Kotnik, Vitešina 10 pri Ljubljani. — Jako nizka cena. 6219

Posestvo Rodni vrh

Haloča, šelera, postaja Ptuj, nekdanji Kotlar, ozirom Klampfer bo št. 13. aprila prodano. Posestvo obstoji iz prvotnega vinograda, sadnega vrta, gozda, travnika, gospodarske hiše, 3 vitlarji, kleti, atakalnice itd. — Radi boleznj se prodaja po zelo ugodnih pogojih v večjih ali manjših, saokroženih delih. — Rodoljubni kraj, Ogled zahtevati v uradni pisni obliki. 6582

Kupim

Kupim bukove deske

netamane, v dimenzijah 20, 25, 30, 40 in 50 cm od 2 do 6 m dolge, v širini od 16 cm naprej, po možnosti suhe. — Ponudbe s navedbo cene na naslov: Nadež Perjaša in drag. Josenice, Gorenjska. 6487

50 vrtnih stolov

dobro ohranjenih, kupim. — Ponudbe pod „Vrtni stoli“ na upr. „Jutra“. 6270

Trstenjakova

Zgodovina slov. gledališča, se kupi. Kdor jo prodaja naj piše na: S. M., Univerza, Ljubljana. 6636

Dobrega sladkega sena

2 vagona (pribl. 80-100 m), sta napredaj. — Ponudbe pod šifro „Seno“ na upr. „Jutra“. 6368

Hiša z lepim vrtom

in s takojšnjim stanovanjem, se prodaja za 140.000 K. — Polave se v trgovini Kušar, Dravljice pri Ljubljani. 6407

Hiša z gostilno

na prometnem kraju, napredaj. — Ponudbe pod „Lepi kraj“ na upr. „Jutra“. 6400

Posestvo

4 in pol orala z gospodarskim poslopjem, tri četrt ure od Celja, vse v ravnini, se prodaja za 90.000 Din. Naslov: Ivan Pirč, Maribor, Koroska cesta št. 1. 6464

Trgovska hiša

stara svedljana, v krasnem trgu Savelje, napredaj. — Ponudbe pod „Trgovska hiša“ na upr. „Jutra“. 6473

Realitet, posredovalnica

Franc Schabert, Ljubljana, Mostni trg 18/I, se pripravlja v nakup in prodajo nepremičnosti. 6657

Hiša z več stanovanji

18 sob, 2 veliki obohani tlakovani kleti in razni pritlikalini, se prodaja. Vpeljan je vodovod in elektrika. Velik sadni in zelenjadni vrt, poleg velika delavnica, pripravna na kakršen koli obratnik. Cena 200.000 K. — Polavna doje Ignac Plantarič, škefca Loka. 5452

Večje posestvo

preko 100 ha, obstoječe iz gozda, travnikov in pašnikov na Primorskem pri Komnu, se prodaja ali zamenja za polovico v Jugoslaviji. Ponudbe pod „Zamenjava“ na upr. „Jutra“. 6521

Enonadstropna hiša

prilagodljiva za trgovino (s stekleno brez konkurence), na najbolji prometni točki trga Gor. Radzone, se vsled selitve takoj prodaja. Cena 175.000 Din. Ponudbe pod „Bodočnost“ na upr. „Jutra“. 6455

Stavbno zemljišče

v izmeri 5000 m² v sredini Sp. Rške, ob Novi Jernejski in Lepodvorski ulici, p. o. g. m. skupno ali parcelirano. Prodajni pri lastniku, Jernejeva c. št. 69. 6561

Kupim majhno vilo

ali posestvo v mestu, osir. v okolici Ljubljane. Pogoji je prelo stanovanje. — Pisemne ponudbe pod šifro „200.000“ na Aloma Company, Ljubljana. 6528

Elektarna

v obratu stojiča s modernim turbino, omreženih je v vsi s transformacijskimi postajami, pripravna za industrijo v lepi loči Slovenije, se prodaja. Cena po dogovoru. Naslov v upravi. 6653

Lepo dobičkanosno posestvo

z inventarjem, 20 minut od Glavnega trga, Maribor, okoli 20 aralov. Obtoji li lepe prodajne hiše, jako prostorna gospodarska poslopja, lepeka za vrta sadonosička, njiv, gozdov, travnikov, vinake trte itd., vse tik pri hiši, je po ugodni ceni napredaj. Jako ugodno plačilo, popoje vse samo ročen kupen. Naslov v upravi „Jutra“ Maribor pod „Dobičkanosno posestvo“. 6587

Hiša z vrtom

se po ceni prodaja. Kupce ima stanovanje takoj. Gaberje 106 pri Celju. 6378

Halo! Redka prilika.

5 minut od Šmarjetških Toplo pri Novem mestu, se prodaja 17 m dolgo hišo s velikim vrtom, pripravna za gostilno in trgovino, s sobami za prenočišče. Nadležna posojila plača gosp. F. Kotnik, Vitešina 10 pri Ljubljani. — Jako nizka cena. 6219

Posestvo Rodni vrh

Haloča, šelera, postaja Ptuj, nekdanji Kotlar, ozirom Klampfer bo št. 13. aprila prodano. Posestvo obstoji iz prvotnega vinograda, sadnega vrta, gozda, travnika, gospodarske hiše, 3 vitlarji, kleti, atakalnice itd. — Radi boleznj se prodaja po zelo ugodnih pogojih v večjih ali manjših, saokroženih delih. — Rodoljubni kraj, Ogled zahtevati v uradni pisni obliki. 6582

Hiša z vrtom

se po ceni prodaja. Kupce ima stanovanje takoj. Gaberje

MAURICE LEBLANC: TIGROVI ZOBJE

«Bože moj, kaj se obotavljaš!» zagodnja don Luis. Mazeroux seže med papirje, ki polnijo predal železne blagajne. «No torej, Mazeroux, kaj delaš?»
«Kaj hočete?»
«Zvezek iz sivega platna.»
«Nemogoče, gospodar.»
«Kaj praviš?»
«Da, izginil je.»
Don Luis krepko zakolne. Zvezek iz sivega platna, inženjer za je sinoči v njuni prisotnosti položil v blagajno, evo, sedaj ga več ni!
«Za vraga!» kolne Mazeroux. «Sovražniki so vedeli tudi za ta zvezek.»
«Očitvidno, in midva še dolgo nisva pri koncu s to družbo. Ne izgubljava sedaj časa. Telefoniraj!»
Mazeroux dobi zvezo in Desmallon mu po svojem tajniku odgovori, da bo takoj osebno pri aparatu.
Med pričakovanjem preteče nekaj minut. Perenna je koralak po sobi gori in dolj ter ogledoval nekatere predmete, potem pa sede k tovarišu. Zamisljen je. Čez nekaj časa zamrmra:
«Glej no, na nastavku so samo tri jabolka namesto štirih. Kdo je neki vzel četrto?»
«Zares,» pritrudi Mazeroux. «Najbrž inženjer.»
«Čudno,» pravi Perenna, «včeraj so se mu zdelala kista.»
Potem ostane naslonjen na mizo, ves zatopljen v premissljevanje. Ko vzdigne glavo, izjavi: «Delikt se je izvršil, preden sva stopila v sobo, točno ob pol eni ponoči.»
Kako veste?»
«Napadalec ali napadalci so otipavali premete na mizi in Fauvillova ura jim je padla na tla. Postavili so jo na staro mesto, toda zaradi padca je obstala. Kaže pol ene.»
«Ko sva torej stopila okrog dveh v sobo, sta oba že bila mrtva.»
«Da.»
«Pa odkod bi bili ti vragovi vstopili?»
«Skozi vrata z vrta.»
«Imeli so torej ključce?»
«Očitvidno več ključcev.»

«Pa policijska straža, ki je zunaj?»
«Se vedno straži in hodi sem in tja, pa ne misli na to, da je mogoče smukniti za njenim hrptom skozi ograjo.»
Brigadir Mazeroux je očitvidno prepričan. «Veliki umetniki so,» pravi.
«Prav veliki umetniki!» potrdi Perenna, «in vidim, da bo borba huda.»
Telefonski zvonec zapoje. Don Luis prepusti Mazeroux-ju nadaljevanje pogovora, vzame šop ključev, brez napora odpre vrata in zaporno verigo ter odide na vrt, v nadi, da najde kakršnekoli znake. Kakor prejšnji večer zapazil skozi ograjo oba stražnika, ki se šetata na ulici.
«Zmotili smo se,» si misli don Luis. «Na stražo je treba postaviti ljudi, ki poznajo svojo nalogo.»
Med nadaljnjim preiskovanjem zapazi na trati sledove, vendar preveč nejasne, da bi se moglo dognati število ali oblika stopal. Vendar je ta najdba potrdila Perennovo domnevo, da so napadalci tod hodili. Naenkrat pa se radostno zgane. V trati pod grmičjem tik steze je nekaj rdečega. Perenna se skloni in pobere jabolko, ono četrto, katero je pogrešil na nastavku.
«Evo,» pravi. «Fauville ga ni pojedel. Eden zločincev ga je odnesel, najbrž ga je skominalo in je pozabil na previdnost, na vrtu mu je padlo iz roke in ga ni mogel najti. — Hoj,» pravi, «jeli mogoče?»
In ostane, kakor da ne more verjeti svojim očem. V jabolku se pozna ugriz, jabolko je očitvidno prekislilo in zato ni ugajalo. Toda zobje so na njem pustili jasno sled.
«Je-li mogoče,» ponavlja don Luis. «Je-li mogoče, da je bil tako nepreviden?» Ko se pomiri, si poskuša to dejstvo razložiti. Ugriz je v lepem polkrogu predrl tenko jabolčno lupino. Na njej in v belem mesu se jasno in določno poznajo ti znaki: šest zgoraj, pet spodaj; spodnji ugriz zlit v eno samo upognjeno črto, zgornji pa tako, da se pozna vsak zob posebej.
«Tigrovi zobje!» zamrmra Perenna, čegar pogled se ne more ločiti od najdenega jabolka. «Isti zobje, ki se poznajo tudi na koščku čokolade, katero nam je pustil nesrečni Vérot. Kako čuden primer. Ali je to samo primer?»
V negotovosti obstoji. Ali naj obdrži ta dokaz za svoja lastna raziskovanja, ali naj ga izroči policiji? Jabolko se mu pri tem tako zgabi, da ga nehote v živčnem razdraženju zažene nazaj, kjer je bilo in pri tem mrmra: «Evo, zobje; tigrovi zobje!» Potem se vrne, zapre vrata za seboj, položi ključce na mizo in vpraša: «Si govoril s policijskim prefektom?»
«Da.»
«Pride?»
«Da.»
«Ti je ukazal, da telefoniraš komisarju?»

«Ne.»
«To se torej pravi, da hoče vse opraviti sam. Tem bolje! Kaj pa preiskovalni sodnik?»
«Obvestil ga je sam.»
«Pa kaj ti je, Aleksander? Saj ti moram odgovore pipati z kleščami? Kaj me tako gledaš? Kaj ti je?»
«Nič.»
«Tem bolje. Zdi se mi, da te je ta zadeva nekoliko zmedla. Ni čudno. Tudi prefekta bo, tem bolj, ke se je nekoliko pre-naglo zanesel name, pa ga bodo sedaj izpraševali, kako to, da sem smel biti prisoten. Sicer je pa bolje, da prevzameš odgovornost, je-li? Bolje je tudi zate. Zlasti ni treba povedati, da si spal. Lahko bi imel sitnosti... in sploh... evo... sva-li sporazumna? Potem lahko grem. Če me bo prefekt potreboval, naj mi telefonira na moje stanovanje na Borbonskem trgu. Jaz ostanem doma. Zdravo! Zame ni treba, da ostanem tukaj, Zdravo, tovariš!»
«Trenutek!» klikne Mazeroux, stopi na prag in zabrani Perenni izhod. «Trenutek!» ponovi. «Nisem vašega mnenja. Raje počakajte prefektovega prihoda.»
«Tvoje mnenje me nič ne briga.»
«Že mogoče, toda odtod ne odidete.»
«Kaj? Si-li znorel?»
«Nikar, gospodar. Vam je itak vseeno. Naravno je, da želi prefekt z vami govoriti.»
«Oho, prefekt torej želi; dobro, povej mu torej dečko moj, da jaz nisem na razpolago njegovim ukazom, pa naj pride tudi sam prezident republike. Sicer pa dovolj besedičenja. Izgini!»
«Vi ne pojedete odtod!» odločno ponovi Mazeroux.
«Lepa je ta.»
«Ne pojedete!»
«Aleksander, šteje do deset...»
«Če hočete do sto, toda vi ne...»
Perenna pograbi Mazerouxa, ga obrne in ga s strašnim sunkom vrže na divan, potem odpre vrata.
«Stoj, ali streljam!»
Mazeroux je že zopet na nogah in meri s svojo repetirno pistolo.
Perenna se ves začuden ustavi. Groznja ga ni plašila, nanj naperjena cev ga ni strašila. Toda kako da si njegov nekdanji drug in navdušen učenec Mazeroux, kako da si ta vdani sluga upa napraviti tako krettno!
Približa se mu in mu položi roko na ramo:
«Prefektov ukaz, je-li?»
«Da,» zamrmra brigadir zmeden.
«Ukaz, da me zadržuješ za vsako ceno, dokler on ne pride je-li?»

Končno sem našel
prvovrstno blago po najnižjih cenah pri
A. Šinkovic nasl. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19
Tam se vrši inventurna prodaja — Vsakdo naj poskusi! Garantiram da bo zadovoljen!

Najboljša
PUCH-KOLESA
nove konstrukcije z garancijo po znižanih cenah priporoča
IGN. VOK
Ljubljana, Sodna ulica 7, podružnica Novo mesto.
701-a

Desinfekcijska sredstva
SANITOL
proti nelezljivim boleznim
SANOFORM
za tozila uporabo
V vseh lekarnah in drogerijah.

VINO
PODRUŽNICA
vinarske zadruge
„LJUTOMERČAN“
za ljutomerški in ormoški okraj v Ljubljani, Stara pot št. 9 poleg vojaške bolnice
nudi svoja zajamčeno pristna ljutomerška vina po ugodnih cenah in pod solidnimi plačilnimi pogoji.
VINO 657/a

SALAMA
prvo vrste, nova roba, popolnoma zrela
dobiva se povsod.
Prva hrvaška tovarna salama, suhoga mesa in masli
M. Gavrilović-a Sinovi d. o. o.
Petrijnja. 23
Zastopstvo za Slovenijo K. Buno in drug, Ljubljana, Celje in Maribor.
M.G.S. 10

JUGOSLOVANSKO BEOGRAD ZAGREB
GANZ
DIONIČKO DRUŠTVO
Glavna zastupstva za kraljevinu SHS.
GANZ & KOMP. — DANUBIUS
Maschinen-, Waggon- und Schiffbau- Aktiengesellschaft
Ganz'sche Elektrizitäts- Aktiengesellschaft
Leobersdorfer Maschinenfabriks - Aktiengesellschaft
PROIZVODI:
vagoni • sestavni delovi vagona • točkovi za železnice • vagoneti i materijal z uskotračne industrijske železnice i rudokope • benzinske i elektr. lokomotive • brodovi • dizalice • elevatori teretni avtomobili • mostovi železne konstrukcije • Diesel-motori • motori za benzin i plin • veliki plinski motori • mlinski valjci • turbine za vodu • centrifugalne i turbinske pumpe • strojevi za ciglane • drobilnice • parni kotlovi • rezervoari • železniški gornji stroj i sigurnosni uređaj • strojevi za brodove • metalni, železni i šelični odlijerci i. t. d.
Električni generatori za sve vrste struje • elektro-motorji • turbogeneratori • transformatori • brojila aparati za ukapčanje struje • električne lokomotive • tramway i. t. d.
Projektiranje i gradnja hidroelektričnih i kalorinih centrala.
Dobavljamo uređaje za kompletne ciglane, tvornice za gips i cement, te za briketiranje pilotine i drugih materijala.
Ekonomiziranje pogona parnih kotlova (sa uređajima patentiranih Babcock poluplinskih stepenastih roštilja).
Tehniške savjete i na zahtjev posjet specijalnih inženjera besplatan.
Velika bogata snabdjevena skladišta u Zagrebu i Beogradu. 699/a

OBRA priznana najboljša znamka!
svilene flor nogavice črne in v 52 različnih barvah po 60.— Din pristne svilene nogavice, črne bele in v vseh modernih barvah nogavice za gospode, kratko in dolge otroške nogavice, črne, rjave in sive v vseh velikostih otroške kratke nogavice, bele in hervaste se dobi samo v trgovinah **ROKAVICE** spomladanske novosti
O. Bračko Srečko Vršič
Dunajska cesta št. 12. Šelenburgova ulica 3.
LJUBLJANA 13163
Po pošti se dnevno razpošilja.

OBNOVA, gradbena dr. z o. z. LJUBLJANA
ima stalno v zalogi:
Keramične plošče v vseh barvah
Cevi iz kamentne
Stianjene Zaronane strešnike, patent Wienerberger
Azbestni skril „Salont“ za pokrivanje streh — Oberoid, prvovrstno strešno lepenko brez katrana
Heraklit-materijal in Heraklit-plošče za izdelavo heraklitnih zgradb, mansard, predelnih sten in za izolacije 1295a

POZOR! POZOR!
Vse, kar predlilnica in tkalica v Trzinu proizvajajo: kontenina, preja za tkanje in pletenje surova, bela, črna, rjava, kakor tudi bata, so najboljše kupi po dnevnih cenah, pri tržki
PAVLA STRANŠEK
trgovina z manufakturinim bbgom 1263a
Tržič, Slovenija SHS
Točna in hitra postrežba. — Tudi velika zaloga čeških sukaj za moške in ženske.

Stroje za obdelavo vsakovrstnega lesa
za žage in elektromotorje, kakor tudi za mizarje in tovarne pohištva postavlja z jugoslovanskega skladišča po posebnih plačilnih pogojih in cenah
Welker-Werke, Wien X.,
Luxemburgerstrasse 12. 258/a

Na veliko! Na malo!
Velika zaloga trakov iz sukanca za okna, navadnih in dvojnatih, pletene vrvice za okna (geflechtene Rollschüre), pletene ribje vrvice (Angelschüre), ribje mreže, bombažove vrvice za otroške postelje v vseh barvah, tržne taške itd. nudi po nizki ceni 1308-a trdka
Ivan N. Adamič
Centrala: Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31; telefon št. 441. — Podružnici: Maribor, Vetrinjska ulica št. 20, in Kamnik, Sotna št. 3.
Solidna postrežba! Nizke cene!

Pozor, čevljarji in trgovci usnja!
Priporoča se za izdelavo gornjih delov vseh vrst, tudi po meri iz lastnega ali priročnega usnja, dalje izdeluje tudi vsakovrstne vzorce iz lepenke 1285
F. Kralj, Moste pri Ljubljani, Društvena ul. 64.
Naročila sprejema tudi **Fran Seunig, Marijina trg št. 2.**
P 21/23—56

Prostovoljna javna dražba.
Dne 6. aprila 1924. ob 15. uri se bodo na Ucu h. št. 100 prodajali sledeči predmeti:
1 javna tehnična, 1 železna blagajna, 1 pisalna miza z 7-krakno blagajno in nekaj pohištva.
Prodajalec si pridržuje rok 8 dni za odobritev, dočim je izdajatelj vezan na svoj ponudnik. Izkupilo je položiti v roke sodišča.
Okrajno sodišče v Cerknici, odd. I., dne 24. marca 1924. 1277/a

Franc Swaty, Maribor
Utemeljeno 1879 1129 a
Tovarna umetnih brusilnih in odtegnilnih kamnov priporoča v nakup svoje svetovni glas uživajoče izdelke:
Swaty-kamen, znamke „Alumin“, Swaty-kamen „Diamond“ in „Swatyn“, najboljše odtegnilne kamne za britve, nadalje odtegnilne kamne za orodje, Swaty-kamen „Rapid“ v vseh zrnatih vrstah in Swaty-kamen „Grizlith“, kožne kamne za odstranitev kurjih oces in trde kože ter pile za nohte „Swatyn“, brusilne kamne za kose, znamke „Swatyn“, iz izvrstno brusilne tvarine.
Veliko skladišče pravih belgijskih kamnov in odlomkov, kakor tudi gladnih in Carborundum-plošč vseh mer in raznih zrn. Najboljše žagline brusilne plošče v treh velikostih in dveh jakostih. Vsakovrstna brusilna in likalna sredstva in končno naravni brusilni kamni ter drčalniki.
Pisarna: Maribor, Malstrova ulica 5.